

BOSNA I HERCEGOVINA

Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Конкуренијси савјет

Rješenje

po Prijavi koncentracije privrednog subjekta BH Telecom d.d. Sarajevo

„SKRAĆENA VERZIJA“

**Sarajevo
Oktobar, 2025. godine**

Broj: UP-01-26-1-003-77/25
Sarajevo, 15.10.2025. godine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 25. stav (1) tačka e), člana 42. stav (1) tačka d), a u vezi sa čl. 12., 14., 16., 17. i 18. Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05, 76/07 i 80/09), na osnovu Zaključka o pokretanju postupka po prijavi koncentracije privrednog subjekta BH Telecom d.d. Sarajevo, Franca Lehara 7, 71000 Sarajevo broj UP – 01-26-1-003-19/25 od 24.04.2025. godine, na 35. sjednici održanoj dana 15.10.2025. godine, je donijelo

R J E Š E N J E

1. Ocjenjuje se uslovno dopuštenom koncentracija koja nastaje sticanjem direktne kontrole privrednog subjekta BH Telecom d.d. Sarajevo nad privrednim subjektom Telemach BH d.o.o. Sarajevo.
2. Nalažu se mjere i uslovi koje su učesnici koncentracije dužni ispuniti kako bi se otklonili negativni efekti predmetne koncentracije na tržišnu konkurenciju u rokovima utvrđenim za njihovo ispunjenje, kako slijedi:
 - 2.1. **Mjera broj 1** - Privredni subjekti BH Telecom d.d. Sarajevo i Telemach BH d.o.o. Sarajevo se obavezuju da neće povećavati maloprodajne cijene fiksne telefonije, usluga distribucije audiovizuelnog sadržaja i usluga interneta na području Bosne i Hercegovine, kao i postojećih triple i double paketa, iznad indeksa THCI koji se računa na način: $THCI = CPI + X$ gdje je CPI – zvanični index potrošačkih cijena za BiH (objavljuje ga Agencija za statistiku BiH), a X – korektivni faktor koji odražava stvarne promjene opravdanih troškova poslovanja (OPEX), uz zadržavanje postojeće kvalitete usluga.
 - 2.2. **Mjera broj 2** - Privredni subjekti BH Telecom d.d. Sarajevo i Telemach BH d.o.o. Sarajevo se obavezuju da će svi pretplatnički ugovori sa obaveznim trajanjem o pružanju usluga fiksne telefonije, usluga distribucije audiovizuelnog sadržaja i usluga interneta koji su na snazi u trenutku zaključenja transakcije, ostati na snazi pod uslovima pod kojima su zaključeni sa učesnicima koncentracije do isteka obaveznog trajanja pretplatničkih odnosa. U slučaju promjene uslova ili cijena po kriterijima navedenim u Mjeri 1, koji su nepovoljniji za pretplatnike, pretplatnici imaju pravo na raskid ugovora bez posljedica, u skladu sa primjenjivim sektorskim propisima.
 - 2.3. **Mjera broj 3** - Privredni subjekt BH Telecom d.d. Sarajevo se obavezuje da će učesnici koncentracije poslovati kao odvojeni privredni subjekti kao i da će BH Telecom d.d. Sarajevo uspostaviti mehanizme osiguranja sprečavanja protoka informacija između radnika učesnika koncentracije, i to u pogledu poslovno osjetljivih podataka, što ne uključuje izvještavanje prema privredom subjektu BH Telecom d.d. Sarajevo i osobama određenim od strane uprave privrednog subjekta BH Telecom d.d. Sarajevo (čija imena će biti dostavljena nezavisnom revizoru i Konkurencijskom vijeću BiH) vezano za

izvještavanja o poslovnim rezultatima i planovima, finansijskim pokazateljima, podacima potrebnim za ostvarenja sinergijskih učinaka između učesnika koncentracije i međuoperatorske odnose u pogledu veleprodajnih usluga

2.4.Mjera broj 4 - Privredni subjekt BH Telecom d.d. Sarajevo se obavezuje da kako samostalno tako i sa privrednim subjektom Telemach BH d.o.o. Sarajevo neće preuzeti većinsku kontrolu nad drugim privrednim subjektima pružaocima telekomunikacijskih usluga, koji posluju na tržištu Bosne i Hercegovine ili dijelovima privrednih subjekata.

2.5.Mjera broj 5 - Privredni subjekt BH Telecom d.d. Sarajevo se obavezuje da privredni subjekt Telemach BH d.o.o. Sarajevo neće aplicirati za Dozvolu za korištenje radiofrekvencijskog spektra za pružanje usluga putem mobilnih pristupnih sistema.

Rok za izvršenje Mjera 1-5 je 3 (tri) godine od dana stupanja na snagu kupoprodajnog ugovora.

2.6.Mjera broj 6 - Privredni subjekt BH Telecom d.d. Sarajevo se obavezuje da u definiranom roku od 18 mjeseci izvrši prodaju jednog dijela privrednog subjekta Telemach BH d.o.o. Sarajevo s ciljem smanjenja tržišnog udjela fiksnog interneta privrednog subjekta Telemach BH d.o.o. Sarajevo unutar Bosne i Hercegovine za tri (3) procentna poena u odnosu na postojeće stanje.

Privredni subjekt BH Telecom d.d. Sarajevo je dužan da u roku od 30 dana po isteku roka od 18 mjeseci od provođenja koncentracije dostavi Konkurencijskom vijeću izvještaj o ispunjenju definisane mjere sačinjen od strane nezavisnog revizora koji Konkurencijsko vijeće BiH može produžiti za dodatni vremenski period/rok, uz uslov da je nedvosmisleno i jasno dokazano da je subjekt pravovremeno, odgovorno i transparentno proveo aktivnosti s ciljem ispunjenja mjere definišući fer, korektnu i tržišno definisanu prodajnu cijenu dijela privrednog subjekta Telemach BH d.o.o. Sarajevo.

Za Mjeru 6 određuje se rok od 18 mjeseci koji se može produžiti za dodatni vremenski period/ rok u slučaju da Mjera nije provedena iz opravdanih razloga.

3. Privredni subjekt BH Telecom d.d. Sarajevo je dužan u roku od 60 dana od dana potpisivanja kupoprodajnog ugovora dostaviti prijedlog (3) tri povjerenika/nezavisna revizora, koji će pratiti ispunjenje mjera naloženih ovim rješenjem jednom godišnje, a po potrebi i češće te podnositi pisani izvještaj o rezultatima izvršenog nadzora sprovođenja mjera Konkurencijskom vijeću BiH, uz uslov dostave relevantne dokumentacije kojom se dokazuje kvalificiranost predloženog nezavisnog revizora za praćenje provedbe mjera, uslova i rokova koje odredi Konkurencijsko vijeće BiH, pri čemu nezavisni revizor mora biti stručnjak za tržište telekomunikacija. Povjerenik /nezavisni revizor treba biti renomirana i iskusna pravna osoba koja pokriva više segmenata stručnosti potrebnih za nadzor ukupnosti svih mjera i uslova i koja nije personalno ni kapitalno povezana sa učesnicima koncentracije, koja posjeduje potrebne kvalifikacije za izvršenje tog posla i koja ne smije biti izložena ili postati izložena sukobu interesa.

4. Privredni subjekt BH Telecom d.d. Sarajevo je dužan da odmah a najkasnije u roku od 8 (osam) dana od potpisivanju ugovora o kupoprodaji privrednog subjekta Telemach

BH d.o.o. Sarajevo, isti dostaviti Konkurencijskom vijeću BiH u originalu ili u ovjerenoj kopiji na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini.

5. Obavezuje se privredni subjekt BH Telecom d.d. Sarajevo da uplati administrativnu taksu u ukupnom iznosu od 50.000,00 KM (pedeset hiljada konvertibilnih maraka) u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.
6. Ovo Rješenje o koncentraciji se upisuje u Registar koncentracija.
7. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u Službenom glasniku BiH, službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće BiH (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 27.01.2025. godine pod brojem: UP-01-26-1-003-1/25 zaprimilo Prijavu koncentracije privrednog subjekta BH Telecom d.d. Sarajevo, ul. Franca Lehara br. 7, 71000 Sarajevo (u daljem tekstu: BH Telecom, Sticalac ili Podnosilac prijave), zastupan po advokatima iz Sarajevo, Ezmani Turković i Džani Smailagić Hromić iz Advokatskog ureda Marić & Co, Mehmeda Spahe 26, 71000 Sarajevo, koja nastaje tako što BH Telecom stiče kontrolu nad privrednim subjektom Telemach BH d.o.o. Sarajevo, Džemala Bijedića br. 216, 71104 Ilidža (u daljem tekstu: Telemach ili Ciljno društvo).

Podnosilac prijave je samoinicijativno dopunio prijavu koncentracije podneskom koji je zaprimljen od strane Konkurencijskog vijeća dana 31.01.2025. godine pod brojem: UP-01-26-1-003-2/25.

Uvidom u podnesenu Prijavu koncentracije Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da ista nije potpuna i kompletna, u smislu člana 30. Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, br. 48/05, 76/07 i 80/09) (u daljem tekstu: Zakon o konkurenciji ili Zakon) i čl. 9. i 11. Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracije privrednih subjekata («Službeni glasnik BiH», br. 34/10), te je u skladu sa članom 31. Zakona o konkurenciji aktima broj: UP - 01-26-1-003-3/25 od 21.02.2025. godine i broj: UP -01-26-1-003-8/25 od 27.02.2025. godine zatražena dopuna Prijave koncentracije.

Tražena dokumentacija je zaprimljena od strane Konkurencijskog vijeća dana 12.03.2025. godine (podnesak privrednog subjekta BH Telecom zaprimljen pod brojem broj: UP -01-26-1-003-9/25 i podnesak privrednog subjekta Telemach broj: UP -01-26-1-003-10/25).

Prijava je podnesena, u smislu člana 16. stav (2) Zakona obzirom da je pravni osnov predmetne Prijave koncentracije Pismo namjere potpisano od strane BH Telecom kao Kupca sa jedne strane i (..)** ¹., kao Prodavca sa druge strane, dana 23.01.2025. godine.

Podnosilac je u dostavljenoj Prijavi naveo da predmetnu koncentracije namjerava prijaviti organu nadležnom za konkurenciji Crne Gore.

¹ (..)** - podaci predstavljaju poslovnu tajnu

U cilju utvrđivanja svih relevantnih činjenica Konkurencijsko vijeće se zahtjevima broj: UP - 01-26-1-003-4/25 od 21.02.2025. godine, broj: UP -01-26-1-003-8/25 od 27.02.2025. godine i broj: UP -01-26-1-003-14/25 od 24.03.2025. godine obratilo i Regulatornoj agenciji za komunikacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: RAK) za dostavu podataka i informacija u vezi sa tržištem telekomunikacija u Bosni i Hercegovini.

RAK je dostavio tražene podatke aktima zaprimljenim dana 28.02.2025. godine pod brojem: UP – 01-26-1-003-7/25, dana 13.03.2025. godine pod brojem: UP – 01-26-1-003-11/25 i dana 27.03.2025. godine pod brojem: UP – 01-26-1-003-16/25.

Nakon kompletiranja Prijave Konkurencijsko vijeće je Podnosiocu prijave izdalo Potvrdu o kompletnoj i urednoj Prijavi, u smislu člana 30. stav (3) Zakona, dana 24.04.2025. godine aktom broj: UP- 01-26-1-003-17/25.

Konkurencijsko vijeće je na osnovu preliminarne procjene dostavljenih i raspoloživih podataka ocijenilo da bi provođenje predmetne koncentracije moglo imati za posljedicu negativne učinke, odnosno značajno narušavanje konkurencije na relevantnom tržištu u oblasti telekomunikacijskog sektora, na području Bosne i Hercegovine stoga je odlučilo da bez provedenog postupka nije moguće utvrditi relevantno tržište u proizvodnom i geografskom smislu, tržišne udjele učesnika koncentracije i njihovih konkurenata, kao i analizirati efekte predmetne koncentracije na relevantnom tržištu predmetne koncentracije.

U skladu sa navedenim, Konkurencijsko vijeće je na svojoj 26. sjednici održanoj dana 24.04.2025. godine, na osnovu čl. 27. i 32. st. (1) i (2), a u vezi sa čl. 12., 13., 14., 17. i 18. Zakona o konkurenciji, donijelo Zaključak o pokretanju postupka broj: UP – 01-26-1-003-19/25, kojim se pokreće postupak ocjene koncentracije privrednog subjekta BH Telecom d.d. Sarajevo, ul. Franca Lehara br. 7, 71000 Sarajevo i privrednog subjekta Telemach BH d.o.o. Sarajevo, Džemala Bijedića br. 216, 71104 Ilidža.

Konkurencijsko vijeće je u skladu sa odredbama Zakona izvršilo procjenu i izvjesnost eventualnog nastajanja nepovoljnih učinaka koncentracije po tržišnu konkurenciju i krajnje potrošače u smislu povećanja cijena, što Podnosiocu prijave omogućava dominantni položaj koji je imao i prije provođenja koncentracije, zatim smanjenje izbora za potrošače, otvaranja mogućnosti za predatorske cijene, odbijanje poslovanja i dr.

U skladu sa članom 13. Zakona o konkurenciji zabranjene su koncentracije privrednih subjekata koje kao rezultat imaju značajno narušavanje tržišne konkurencije na cijelom tržištu Bosne i Hercegovine ili u njenom značajnijem dijelu, a posebno kojima se stvara novi ili jača postojeći dominantni položaj.

Navedeni član Zakona je u potpunosti usklađen sa Uredbom vijeća EZ br. 139/2004 od 20.01.2004. godine o kontroli koncentracija između privrednih subjekata („Službeni list Evropske unije“, br. L 024/1), kojom je prihvaćen kriterij prema kojem je zabranjena ona koncentracija koja „značajno ograničava efikasnu tržišnu konkurenciju“ (tzv. SIEC test = *significant impediment to effective competition*) širi od onog propisanog Uredbom iz 1989 godine, iako je i dalje u praksi u velikoj većini koncentracija problematično upravo stvaranje odnosno jačanje dominantnog položaja. Ono što se htjelo postići proširenjem materijalno pravnog testa jeste obuhvatanje onih situacija u kojima ne dolazi do stvaranja odnosno jačanja

dominantnog položaja privrednih subjekata koji nastaje koncentracijom, ali ipak koncentracija dovodi do smanjenja tržišne konkurencije.²

U skladu sa članom 17. Zakona Konkurencijsko vijeće prilikom procjene namjeravane koncentracije analizira efekte koji kao posljedicu imaju značajno narušavanje tržišne konkurencije, odnosno da li se takvom koncentracijom stvara ili jača dominantan položaj, a naročito:

- a) Strukturu relevantnog tržišta,
- b) Efekte koncentracije na ostale stvarne i potencijalne konkurente,
- c) Položaj učesnika u koncentraciji, njihove tržišne udjele, ekonomsku i finansijsku snagu,
- d) Mogućnost i izbor dobavljača i korisnika,
- e) Ekonomske, pravne i druge prepreke ulaska na tržište,
- f) Nivo unutrašnje i međunarodne konkurentnosti učesnika u koncentraciji,
- g) Trendove ponude i potražnje relevantnih roba / ili usluga,
- h) Trendove tehničkog i ekonomskog razvoja,
- i) Interese potrošača.

1. Primijenjeni propisi

1.1. Pravni okvir ocjene koncentracije u Bosni i Hercegovini

Konkurencijsko vijeće u provođenju postupka ocjene dopuštenosti koncentracije primijenilo je odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta («Službeni glasnik BiH», broj 18/06 i 34/10), Odluke o definisanju kategorija dominantnog položaja („Službeni glasnik BiH“, broj 34/10) te Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterija za ocjenu koncentracija privrednih subjekata („Službeni glasnik BiH“, broj 34/10).

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je imalo u vidu i propise Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine, kako slijedi:

- Pravilo RAK-a 97/2024 o uslovima pružanja javnih elektronskih komunikacijskih usluga i odnosima s krajnjim korisnicima broj: 03-02-2-2118-1/24 od 19.12.2024. godine,
- Pravilo RAK-a 62/2012 o prenosivosti telefonskih brojeva,
- Pravilo RAK-a 68/2013 o obavljanju djelatnosti davaoca fiksnih javnih telefonskih usluga.
- Pravilo RAK-a 73/2014 o obavljanju djelatnosti pružaoca javnih mobilnih telefonskih usluga.

1.2. Odgovarajuća primjena kriterija iz pravne stečevine EU

Konkurencijsko vijeće, na osnovu člana 43. stav (7) Zakona, može koristiti sudsku praksu Evropskog suda i odluke Evropske komisije.

Slijedom navedenog Konkurencijsko vijeće je u predmetnom slučaju izvršilo uvid u relevantne dokumente Evropske komisije i to Uredbu Vijeća broj 139/2004 o kontroli koncentracija između privrednih subjekata (EC Merger Regulation, OJ 2004/L 24/1; u daljem tekstu: Uredba

² Pravo tržišnog natjecanja, Vlatko Butorac Malnar, Jasminka Pecotić Kaufman i Siniša Petrović, Zagreb 2013, str. 312

Vijeća o koncentracijama), Objedinjenu obavijest o nadležnosti Komisije na osnovu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 139/2004 o kontroli koncentracija između privrednih subjekata (Commission consolidated Jurisdictional Notice under Council Regulation (EC No 139/2004 on the control of concentrations between undertakings; OJ C 95, od 16.04.2008), Obavijest Evropske komisije o definiciji relevantnog tržišta za potrebe prava tržišne konkurencije Unije (C/2024/1645), te Obavijest Evropske komisije o mjerama primjenjivim po uredbi Vijeća o koncentracijama NO 802/2004 OJ X 267 od 22.10.2008. godine), Obavještenje Evropske Komisije o konceptu koncentracija privrednih subjekata te Smjernice za ocjenu horizontalnih /vertikalnih koncentracija.

Navedene Uredbe, obavijesti, dokumenti Evropske unije, dostupni su na službenoj Internet stranici Evropske komisije www.ec.europa.eu/competition.

2. Učesnici koncentracije

Učesnici koncentracije su privredni subjekt BH Telecom d.d. Sarajevo i privredni subjekt Telemach BH d.o.o. Sarajevo.

2.1. Privredni subjekt BH Telecom, Podnosilac prijave

Privredni subjekt BH Telecom d.d. Sarajevo, ul. Franca Lehara br. 7, 71000 Sarajevo registrovan pod registarskim (matičnim) brojem MBS: 65-02-0012-10 na Općinskom sudu u Sarajevu.

BH Telecom je jedan od vodećih telekom operatora u Bosni i Hercegovini čiji je fokus poslovanja pružanje usluge iz oblasti telekomunikacija. Osnovna djelatnost privrednog subjekta BH Telecom su žičane telekomunikacije (šifra djelatnosti 61.10).

Osnovni predmet poslovanja društva BH Telecom je pružanje usluga u oblasti telekomunikacija i to usluga mobilne telefonije, fiksne telefonije, distribucije audiovizualnog sadržaja i usluga Interneta na području Bosne i Hercegovine.

Osnovni kapital društva BH Telecom iznosi 634.573.580 KM i podijeljen je na 63.457.358 običnih dionica nominalne vrijednosti po 10 KM. Ukupno 90% dionica društva BH Telecom je u vlasništvu Federacije Bosne i Hercegovine, dok je preostali dio vlasništva nad dionicama u vlasništvu velikog broja fizičkih i pravnih osoba i istim se trguje na slobodnom tržištu.

Pravni prethodnik BH Telecom bio je privredni subjekt Javno preduzeće PTT Saobraćaj BiH, registrovan dana 31. jula 1992. godine s osnovnim ciljem hitne uspostave telekomunikacionog saobraćaja u Bosni i Hercegovini Odlukom Vlade Federacije BiH od 20. decembra 2001. godine, JP PTT Saobraćaj BiH je reorganizovano i formirana su dva nova pravna subjekta i to JP BH Pošta i JP BH Telecom.

U sadašnjem obliku BH Telecom postoji i posluje od 12. marta 2004. godine kada je promijenjen oblik preduzeća i usklađen sa Zakonom o privrednim društvima, (Odluka Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o davanju saglasnosti na Plan reorganizacije - promjena oblika JP BH Telecom Sarajevo u Dioničko društvo BH Telecom Sarajevo ("Službene novine FBiH" broj 66/03) i Odluke Vlade Federacije BiH o davanju saglasnosti o promjeni oblika organizovanja Javnog preduzeća BH TELECOM Sarajevo u Dioničko društvo ("Službene novine FBiH", broj 1/04).

Od početka poslovanja BH Telecom je fokusiran na tržište cijele Bosne i Hercegovine, pa djeluje na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta. Svoje poslovanje ostvaruje i putem regionalnih direkcija i telekom centara i to: Direkcija Sarajevo, Direkcija Tuzla, Direkcija Zenica, Direkcija Bihać, Direkcija Travnik, Direkcija Mostar, Direkcija Goražde, Direkcija Brčko i Direkcija Banja Luka sa sjedištem u Banja Luci.

2.1.1. Povezani privredni subjekt BH Telecom

BH Telecom ima povezani privredni subjekt Metropoly Media d.o.o. Sarajevo, Zmaja od Bosne br. 88, 71000 Sarajevo, registrovan pod registarskim (matičnim) brojem MBS: 65-01-0355-22 na Općinskom sudu u Sarajevu koji, prema podacima iz Prijave, posluje na tržištu proizvodnje i emitovanja audiovizuelnog sadržaja.

Metropoly Media d.o.o. Sarajevo je primarno registrovana za proizvodnju i emitovanje televizijskog programa i poslove koji slijede nakon toga. Prema osnivačkim aktima društvo Metropoly Media d.o.o. Sarajevo je društvo za proizvodnju, nabavku i emitovanje TV sadržaja, linearnog pay TV kanala, te prodaju prava na emitovanje TV sadržaja i usluge marketinga. „Metropoly Media“ d.o.o. Sarajevo je 2023. godine dobila odobrenje za osnivanje tematskog tv kanala od RAK te je osnovan kanal koji pruža filmski, serijski i kolažni sadržaj (MY TV kanal). Kanal je počeo sa emitovanjem 10.02.2023. godine u sklopu Moja TV platforme, odnosno na IPTV platformi privrednog subjekta BH Telecoma.

2.2.Privredni subjekt Telemach BH d.o.o. Sarajevo, Ciljno društvo

Privredni subjekt Telemach BH d.o.o. Sarajevo, Džemala Bijedića br. 216, 71104 Ilidža upisan je registar privrednih subjekata Općinskog suda u Sarajevu pod matičnim brojem subjekta MBS 65-01-0620-08, sa registrovanim osnivačkim kapitalom u visini od 35,417,011.31 KM.

Osnovni predmet poslovanja društva Telemach je pružanje maloprodajnih usluga u oblasti telekomunikacija i to - usluga distribucije audiovizualnog sadržaja putem digitalne i analogne kablovske televizije, digitalne satelitske televizije - DTH (Direct-To-Home), usluge interneta u BiH a nosilac je i dozvole za obavljanje djelatnosti davaoca fiksnih javnih telefonskih usluga (tzv. alternativni pružatelj usluge fiksne telefonije) na području Bosne i Hercegovine.

Telemach je u 100% vlasništvu privrednog subjekta BOSNIA BROADBAND S.a r.l., 2, Rue Edward Steichen, 2540 Luxembourg, Luxembourg. Dio je United Grupe koja posluje u osam zemalja Jugoistočne Evrope, u čijem sastavu nalaze se još i telekomunikacioni operateri: SBB u Srbiji, Telemach u Sloveniji, Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, operater satelitske televizije Total TV i NetTV Plus, provajder telekomunikacionih servisa putem javnog interneta.

Dio United grupe je i United Media, koju čine sportski, filmski, dječiji i drugi Pay TV kanali u regionu – Sport klub, Nova, N1, Cinemania, Ultra, Mini ultra, Lov i ribolov i Grand, kao i CAS Media, agencija za prodaju oglasnog prostora na kablovskim i satelitskim kanalima u region.

United Group je u većinskom vlasništvu BC Partners, alternativne investicione kompanije koja ima preko 40 milijardi Eura u imovini kojom upravlja kroz privatne investicije, privatni dug i segment nekretnina.

Telemach ima 31 registrovanu podružnicu na području Bosne i Hercegovine i nema povezanih privrednih subjekata na teritoriji Bosne i Hercegovine. Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj 065-0-Reg-24-003206 od 05.09.2024. godine istom su u cijelosti pripojena njegova dotadašnja povezana društva „HKB net“ d.o.o. Sarajevo, „M&H“ Company d.o.o. Sarajevo i KATV „HS“ d.o.o. Sarajevo. Time su posljedično „HKB net“ d.o.o. Sarajevo, „M&H“ Company d.o.o. Sarajevo i KATV „HS“ d.o.o. Sarajevo prestala da postoje i brisana su iz sudskog registra.

3. Pravni osnov i oblik koncentracije

Pravni osnov koncentracije je Pismo namjere od 23.01.2025. godine potpisano u Sarajevu od strane društva BH Telecom kao Kupca i društva (..)** u ime Prodavca.

Podnosilac prijave BH Telecom kao potencijalni kupac je dana 23.01.2025. godine potpisao Pismo namjere sa potencijalnim prodavcem društvom (..)** (Pismo namjere) u skladu sa kojim je izražena namjera zaključenja ugovora o kupovini 100% udjela u privrednim subjektima Telemach BH i Telemach Crna Gora d.o.o., Bul. Revolucije Br. 50/5, Podgorica, Crna Gora.

(..)** te je iz tih razloga potpisnik Pisma namjere kao Prodavac.

U skladu sa predmetnim Pismom namjere strane (BH Telecom i (..)** su se usaglasile da će, po ispunjenju određenih uslova (prije svega dobijanja odobrenja od strane Konkurencijskog vijeća i drugih uslova), potpisati Ugovor o kupovini udjela na temelju kojeg će Podnosilac prijave od povezanih privrednih subjekata (..)** udjela u društvu Telemach i Telemach Crna Gora d.o.o.

Prema navedenom, BH Telecom namjerava da stekne kontrolu nad Ciljnim društvom, u smislu člana 12. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji.

4. Obaveza prijave koncentracije

Obaveza prijave koncentracije privrednih subjekata, u smislu člana 14. stav (1) tačka b) Zakona, postoji ako ukupni godišnji prihod svakog od najmanje dva privredna subjekta učesnika koncentracije ostvarena prodajom roba i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznose najmanje 8 miliona KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, ili ako je njihov zajednički udio na relevantnom tržištu veći od 40,0%.

Ukupni godišnji prihodi privrednih subjekata učesnika koncentracije i povezanih društava, na dan 31. decembra 2024. godine:

Tabela 1.

Privredni subjekt	Ukupan godišnji prihod na nivou BiH	Ukupan godišnji prihod na svjetskom nivou
	KM	KM
BH Telecom d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**
Telemach BH d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**

Izvor: Podaci iz Prijave

Ukupan godišnji prihod privrednog subjekta Metropolis Media d.o.o. Sarajevo iznosio je 3.968.062,00 KM na nivou Bosne i Hercegovine i 1.955,00 KM na svjetskom nivou.

Godišnji prihod učesnika koncentracije predstavlja ukupne prihode (bez poreza na dodanu vrijednost i drugih poreza koji se direktno odnose na učesnike koncentracije na tržištu Bosne i

Hercegovine) u smislu člana 9. tačka h) Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija privrednih subjekata.

Prema podacima iz Tabele 1. učesnici koncentracije su ispunili uslov iz člana 14. stav (1) tačka b) Zakona i to uslov koji se tiče ukupnog prihoda na tržištu Bosne i Hercegovine, obzirom da su privredni subjekti sa sjedištem i prebivalištem u Bosni i Hercegovini, te su isti bili u obavezi podnijeti Prijavu koncentracije Konkurencijskom vijeću.

8. Strateški i ekonomski razlozi kojima Podnosilac prijave pravno i ekonomski obrazlaže koncentraciju

Podnosilac prijave je u Prijavi obrazložio koristi provedbe predmetne koncentracije, kako sa pravne tako i ekonomske strane. Tako bi BH Telecom preuzimanjem privrednog subjekta Telemach imao mogućnost uštede na troškovima, a takve uštede bi se prenijele na kupce u obliku boljeg kvaliteta usluga koje se pružaju.

Predmetna koncentracija između Podnosioca prijave i Ciljnog društva donosi niz prednosti za korisnike i relevantno tržište, pri čemu se prema mišljenju istog neće narušiti tržišna konkurencija, već će se unaprijediti telekomunikacijski sektor u Bosni i Hercegovini.

U pogledu razvoja širokopojasne mreže, brojne su prednosti sinergije društva nakon ciljane akvizicije, koja bi dovela do povoljnijeg položaja na način da bi se međusobno mogli iskoristiti trenutni kapaciteti postojećih kablovskih i cijevnih koridora kao i „last mile“ infrastrukture (last drop) u urbanim područjima, koja se inače uvijek i svim provajderima prioritetnija od ruralnih područja zbog izrazito većeg potencijala, većeg broja poslovnih i privrednih korisnika i veće penetracije korisnika po jedinici površine, čime bi se ubrzao i pojednostavio razvoj optičke fiksne mreže sa određenim uštedama investicijskog dijela, a koji bi se kao takav posebno mogao preusmjeriti na razvoj ovog segmenta u manjim gradovima i ruralnim zonama, što bi bio iskorak koji u Bosni i Hercegovini i regionu do sada niko nije radio. Naime, u nedostatku regulatornog okvira za veleprodajni pristup kablovskoj kanalizaciji, u praksi je došlo do toga da se dešava dupliranje infrastrukture, te da do jedne zgrade postoji iskopana kablovska kanalizacija i od Podnosioca prijave i od Ciljnog društva.

Sinergija učesnika koncentracije sa aspekta vremena višestruko ubrzava posljedične procese razvoja fiksnih mreža. Dodatne beneficije sinergije bi značile da se sa pojednostavljenom izgradnjom jedinstvene optičke infrastrukture bez duplih procesa, duplih investicija i duplog uzurpiranja urbanističko arhitektonskih prostora (za obje kompanije) stvaraju tehnološki preduslovi da krajnji korisnici i dalje imaju mogućnost izbora jedinstvene ponude, paketa i uslova poslovanja od svake kompanije pojedinačno i neovisno realizovano kroz trenutno najsavremeniju tehnologiju pristupa internetu i video servisima. Ovakav prethodno obrazložen pristup je nešto što je trenutno zastupljeno u EU, a na neki način bi bio i napredniji nego u samoj EU, jer razvoj fiksne mreže u ruralnom području EU je uglavnom baziran na konzumiranju određenih subvencijskih fondova.

9. Relevantno tržište

Relevantno tržište koncentracije, u smislu člana 3. Zakona o konkurenciji, te čl. 2.. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda /usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu.

Prema odredbi člana 4. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u proizvodnom smislu obuhvaća sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu posebno njihove bitne karakteristike, kvalitet, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijene.

U skladu sa članom 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u geografskom smislu obuhvaća cjelokupnu ili dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojoj privredni subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuje od uslova tržišne konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Privredni subjekti BH Telecom i Telemach učestvuju na tržištu telekomunikacija u Bosni i Hercegovini.

Kako je tržište telekomunikacijskih usluga vrlo dinamično tržište, isto je potrebno sagledati segmentirano u odnosu na pojedine vrste usluga koje učesnici na tržištu pružaju, regulatorne i tehničke mogućnosti koje imaju na raspolaganju, u skladu sa standardima koje primjenjuje i Evropska komisija.

Elektronske komunikacije se obavljaju putem fiksnih i mobilnih mreža. Maloprodajne usluge uključuju pristup internetu, fiksnu telefoniju, mobilne podatke i usluge mobilne telefonije, te usluge distribucije audiovizuelnog sadržaja analognim, digitalnim i satelitskim putem.

- Mobilna telefonija – Usluge mobilne telefonije (uključujući mobilne podatke) pružaju operateri mobilne mreže („MNO“) i operateri virtuelnih mobilnih mreža („MVNO“). U BiH postoje tri operatera s vlastitim mobilnim mrežama koji su ujedno i korisnici dozvola za korištenje radiofrekvencijskog spektra za pružanje usluga putem mobilnih pristupnih sistema: Telekomunikacije Republike Srpske a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Telekom RS ili Mtel), JP Hrvatske telekomunikacije d.d. Mostar (u daljem tekstu: JP HT Mostar ili Eronet) i BH Telecom. Za rad mreže, MNO moraju nabaviti licence za korištenje mobilne frekvencije koje dodjeljuje RAK. Frekvencije su dodijeljene, a u praksi iz regije iste su se obično dodjeljivale u konkurentnom postupku tendera / aukcije i obično su se davale na period od 15 do 20 godina. Takve frekvencije su ograničen prirodni resurs i stoga djeluju kao ozbiljno ograničenje za razvoj mreže. Mobilne mreže se općenito sastoje od dijela jezgra i dijela radio pristupne mreže („RAN“). RAN su bazne stanice raspoređene po teritoriji sa kojih se zatim glavni dio agregira i kontrolira promet.
- Operateri koji nemaju sopstvenu mrežu ili još nisu uspjeli da razmijeste dovoljan broj baznih stanica mogu tražiti da koriste mreže drugih MNO-a putem nacionalnog roaminga ili da razviju jedan od dva modela pružanja mobilnih usluga preko mreže drugog operatera, putem takozvanog „service provider“ ili MVNO aranžmana. „Service provider“ ili MVNO modeli omogućavaju operaterima bez vlastitih mobilnih mreža da uspješno nude mobilne usluge na maloprodajnom tržištu korištenjem veleprodajnog pristupa mrežama MNO-a. Prema podacima RAK u BiH postoje četiri registrirana pružatelja mobilnih telefonskih usluga („service providera“) i to DASTO SEMTEL d.o.o. Bijeljina, Logosoft d.o.o. Sarajevo, Novotel d.o.o. Sarajevo i Hallo d.o.o. Sarajevo, pri čemu je Logosoft povezano društvo Telekom RS, a Hallo povezano društvo HT Eronet-a. Ciljno društvo ne pruža usluge mobilne telefonije.
- Pristup internetu je omogućen preko optičkih, kablovskih i bakrenih mreža, a nedavno se pojavio pristupačni satelitski širokopojasni internet koji u regiji već nudi kompanija Starlink. Kada je u pitanju sekundarna mreža u gradovima, podrazumijeva se da je optika superiorna u odnosu na bakarne mreže i mreže Telemach-a DOCSIS 3.0 I DOCSIS 3.1 kablovske mreže koje već rade sa svojim maksimalnim tehničkim

moгуćnostima. Iz tog razloga jasno je da u nedostatku licence za mobilnu telefoniju i ograničenih mogućnosti uvođenja sekundarne optičke infrastrukture u gradovima, Telemach na širem području BiH kao pružalac usluge na tehnologijama koje koriste svoj maksimum u okviru teritorija na kojem se nalazi vlastita fiksna mreža koja pokriva samo oko 25% domaćinstava u BiH, nema mogućnosti za rast u budućnosti i komercijalno pružanje usluga na cijelom tržištu BiH. S druge strane, uvažavajući veličinu tržišta i rasprostranjenost njihove postojeće mreže, dva operatera Mtel i BH Telecom već razvijaju sekundarnu optičku mrežu u gradovima širom BiH, što predstavlja jak konkurentski pritisak na Telemach, koji ima limitiran interes za razvijanje iste i rast u tom segmentu. Tamo gdje je to tehnološki, regulatorno i komercijalno omogućeno i izvodljivo, operateri također koriste mreže drugih operatera da ponude svoje maloprodajne usluge krajnjim kupcima.

- Pružanje usluga distribucije audiovizualnog sadržaja je usluga u kojoj operateri i OTT platforme distribuiraju audiovizuelni sadržaj za koji su dobili odgovarajuća prava preko svojih platformi krajnjim korisnicima. Navedene usluge se obično nude kao paketi koji se sastoje od različitih količina, sadržaja i cijena. Usluge pružanja TV sadržaja pružaju se putem istih mreža kao širokopojasni internet, digitalne satelitske platforme za emitovanje kao i određeni naslijeđeni transportni sistemi (analogni kabl sobne / krovne antene) koji su još uvijek u funkciji, kao i novih digitalnih DVB transportnih sistema (Mux A i Mux D) i gdje se radi o tzv. terestrijalnom (zemaljskom) signalu,
- Fiksna telefonija se pruža ili preko bakrene mreže BH Telecoma (PSTN usluge) ili korištenjem Voice – over IP tehnologije putem optičkih i bakarnih mreža. Obim saobraćaja je opao za oko (..)**% u posljednjih 15 godina jer je fiksna telefonija gotovo u potpunosti zamijenjena mobilnim komunikacijama (Podaci iz Prijave).

Imajući u vidu sve gore navedeno, posebno predmet poslovanja učesnika koncentracije, njihovu zamjenjivost, tehnološke mogućnosti učesnika koncentracije, efekte na koje predmetna koncentracija proizvodi na maloprodajnom tržištu kao i dosadašnju praksu Konkurencijskog vijeća i Evropske komisije u ovoj oblasti, utvrđeno je da relevantno tržište proizvoda / usluga definiše tržište maloprodaje usluga distribucije audiovizualnog sadržaja, tržište usluga interneta i tržište usluga fiksne telefonije na području Bosne i Hercegovine.

Elektronske komunikacije se obavljaju putem fiksnih i mobilnih mreža. Maloprodajne usluge uključuju pristup internetu, fiksnu telefoniju, mobilne podatke i usluge mobilne telefonije, te usluge distribucije audiovizualnog sadržaja analognim, digitalnim i satelitskim putem.

S obzirom da Telemach ne pruža usluge mobilne telefonije na relevantnom geografskom tržištu te da na istom nema preklapanja između učesnika koncentracije kao i da relevantna koncentracija nema efekte na navedenom tržištu, relevantno tržište predmetne koncentracije ne uključuje tržište mobilne telefonije.

Uvažavajući navedeno, a posebno predmet poslovanja učesnika koncentracije (odnosno Ciljnog društva), Konkurencijsko vijeće kao relevantno tržište proizvoda/usluga definiše 3 (tri) odvojena tržišta i to - tržište maloprodaje usluga distribucije audiovizualnog sadržaja, tržište usluga Interneta i tržište pružanja usluga fiksne telefonije.

U BiH operatori usvajaju cjenovne politike koje se primjenjuju širom BiH. Pored toga, operatori sa značajnom tržišnom snagom dužni su primjenjivati granične cijene za govorne telefonske usluge u fiksnoj telefoniji za sve korisnike u BiH. Ove cijene je propisao RAK Pravilom 67/2012 o modelu rebalansa cijena govornih telefonskih usluga u BiH.

Učesnici koncentracije posjeduju važeće dozvole za obavljanje telekomunikacijskih usluga izdane od strane RAK-a na osnovu kojih mogu obavljati djelatnost na cijeloj teritoriji Bosne i

Hercegovine. Nadalje u praksi Evropske komisije utvrđuje da je regulacija telekomunikacijskih usluga nacionalna, a i samo licenciranje se obavlja na nacionalnom nivou.

Učesnici koncentracije BH Telecom i Telemach su nosioci nacionalne mrežne dozvole za područje cijele teritorije Bosne i Hercegovine; ne postoje regulatorne prepreke da pružaju usluge pristupa internetu putem takve mreže, distribuiraju putem svojih platformi za distribuciju audiovizualnog sadržaja uključujući i web platforme BH Telecoma "Moja Web TV", "EON" platforme ili digitalne satelitske televizije – DTH Telemach kao i usluge fiksne telefonije na teritoriji čitave Bosne i Hercegovine.

S tim u vezi, prema podacima dostavljenim u Prijavi koncentracije i njenim dopunama, kao i na osnovu dodatno prikupljenih podataka u toku postupka, utvrđeno je kako je relevantno tržište predmetne koncentracije tržište usluga distribucije audiovizualnog sadržaja, tržište usluga Interneta i tržište usluga fiksne telefonije na području Bosne i Hercegovine.

10. Mišljenja zainteresovanih fizičkih i pravnih lica na Obavještenje o prijavi koncentracije

***³

11. Očitovanje Podnosioca prijave koncentracije na Zaključak o pokretanju postupka i na dostavljene primjedbe zainteresovanih strana

12. Prikupljeni podaci od relevantnih institucija

13. Analiza relevantnog tržišta

Prilikom dostavljanje podataka Podnosilac prijave je u Prijavi dostavio podatke koji se odnose na tržišne udjele učesnika koncentracije u trećem kvartalu 2024. godine, pozivajući se na podatke RAK-a.

U cilju provođenja postupka ocjene koncentracije Konkurencijsko vijeće je utvrdilo potrebnim obratiti se RAK zahtjevom za dostavljanjem podataka o broju korisnika (broju priključaka) za učesnike koncentracije i glavne konkurente za 2024. godinu na nivou Bosne i Hercegovine, zatim po entitetima i na kraju za gradove – Sarajevo, Zenica, Mostar, Tuzla, Bihać i Banja Luka i ukupnim godišnjim prihodima pojedinačno po privrednim subjektima učesnika koncentracije i konkurenata na tržištu Bosne i Hercegovine za period 2022 – 2024. godinu (KM) ostvarenim odvojeno na tržištu Internet usluga, tržištu fiksne telefonije i tržištu usluga distribucije audiovizualnog sadržaja, koje obuhvata digitalnu i analognu kablovsku televiziju, IPTV i satelitsku televiziju (DTH).

Na taj način Konkurencijsko vijeće je došlo do tržišnih udjela učesnika koncentracije po dva kriterija – tržišnim udjelima po broju korisnika (priključaka) i tržišnim udjelima prema kriteriju ukupnog godišnjeg prihoda ostvarenog na svakom od relevantnih tržišta predmetne koncentracije.

³ - skraćena verzija rješenja u skladu sa članom 44 stav (2) Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, br. 48/058, 76/07 i 80/09)

Konkurencijsko vijeće je na osnovu podataka dostavljenih od strane Podnosioca prijave i podataka prikupljenih od strane RAK izvršilo i daljnju segmentaciju i detaljnu analizu tržišta, te je utvrdilo sljedeće:

a) Tržište usluge fiksne telefonije

Podnosilac prijave je u Prijavi dostavio podatke koji se odnose na tržišni udio u trećem kvartalu 2024. godine na tržištu fiksne telefonije u Bosni i Hercegovini:

Tabela 2.

Redni broj	Učesnici koncentracije i glavni konkurenti	Udio na tržištu treći kvartal 2024. godine %
1.	Telemach	(..)**
2	Telekom RS	(..)**
3.	BH Telecom	(..)**
4.	Eronet	(..)**
	UKUPNO	cca. 100,0
1+3	UKUPNO Učesnici koncentracije	(..)**

Izvor: podaci Podnosioca prijave

Prema podacima Podnosioca prijave ukupan tržišni udio učesnika koncentracije u trećem kvartalu 2024. godine iznosio je (..)**%.

Podnosilac prijave navodi da se u 2023. i u 2024. godini nastavio trend smanjenja broja korisnika fiksne telefonije te je dostavio uporedne podatke za 2023. godini na regionalnom tržištu – Srbiji, Crnoj Gori i Hrvatskoj gdje je BH Telecom zabilježio udio od (..)**%, a SBB ukupno/Telemach udio od (..)**% što zajedno čini udio od (..)**%.

Pregled tržišnih udjela učesnika koncentracije i konkurenata prema podacima RAK-a

Prema javno dostupnim Izvještajima RAK – telekomunikacijski pokazatelji za 2022-2023-2024 godinu u Tabeli 3. dat je prikaz ukupnog broja aktivnih fiksnih telefonskih linija dominantnih operatera, alternativnih operatera kao i broj vlastitih pretplatnika alternativnih operatera po godinama:

Tabela 3.

	2022	2023	2024
Ukupan broj aktivnih fiksnih telefonskih linija <i>incumbent*</i> operatera	505.563	473.048	443.613
Broj alternativnih** operatera fiksne telefonije	12	10	9
Ukupan broj vlastitih pretplatnika alternativnih operatera	145.333	140.926	139.432

Izvor: Izvještaji RAK – telekomunikacijski pokazatelji za 2022-2023-2024 godinu

*BH Telecom, Telekom RS i HT Mostar

**operatori koji su se pojavili nakon liberalizacije tržišta i korisnici su Dozvole za obavljanje djelatnosti davanja fiksnih javnih telefonskih usluga

Prema podacima u Tabeli 3. primjetan je pad broja fiksnih telefonskih priključaka, odnosno broj korisnika fiksne telefonije svih operatera.

Prema kriteriju ukupnog broja priključaka fiksne telefonije po operateru za 2024. godinu u Tabeli 4. dat je prikaz tržišnih udjela učesnika koncentracije i njihovih konkurenata na tržištu Bosne i Hercegovine.

Tabela 4.

Red. br.	Privredi subjekt	Ukupan broj priključaka po operaterima 2024	Tržišni udio %
1.	BH Telecom	(..)**	(..)**
2.	Blicnet d.o.o. Banja Luka	(..)**	(..)**
3.	Eronet	(..)**	(..)**
4.	Logosoft d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**
5.	SOFTNET d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**
6.	Mtel	(..)**	(..)**
7.	Telemach	(..)**	(..)**
8.	TXTV d.o.o. Tuzla	(..)**	(..)**
9.	MISS.NET d.o.o. Bihać	(..)**	(..)**
	UKUPNO	(..)**	(..)**
2+4+6	Telekom RS Grupa	(..)**	(..)**
1+7	Učesnici koncentracije	(..)**	(..)**

Izvor: dostavljeni podaci RAK na zahtjev

Sa ukupno 166.476 priključaka fiksne telefonije BH Telecom na ovom tržištu ima udio od (..)**% dok privredni subjekt Telemach ima udio od (..)**% sa ukupno (..)**priključaka. Njihov zajednički tržišni udio iznosi nakon provođenja koncentracije iznositi će (..)**%.

Posmatrajući samo 2024. godinu, kao godinu koja je prethodila predmetnoj koncentraciji, tržišni udio operatora prema broju aktivnih telefonskih linija po kvartalima prikazan je u Tabeli 5.

Tabela 5.

Red br.	Privredi subjekt	Q1	Q2	Q3	Q4
		%	%	%	%
1.	BH Telekom	31,39	29,46	29,38	29,33
2.	Telekom RS Grupa	35,62	36,32	36,06	35,88
3.	Eronet	15,75	16,20	16,35	16,43
4.	Telemach	16,54	17,14	17,32	17,49
	Ostali	0,70	0,88	0,89	0,87
1+4	Učesnici koncentracije	47,93	46,6	46,70	46,82

Izvor: Kvartalni uporedni podaci tržišta elektronskih komunikacija za 2024, po kvartalima, javno dostupni podaci RAK-a

Tržišni udio učesnika koncentracije po kriteriju broja aktivnih telefonskih linija tokom 2024. godine kretao se od 46,60% do 47,93%, u zavisnosti od kvartala.

Na osnovu ostvarenih godišnjih prihoda na tržištu pružanja usluge fiksne telefonije u Bosni i Hercegovini u Tabeli 6. dat je prikaz tržišnih udjela učesnika koncentracije i njihovih konkurenata na tržištu Bosne i Hercegovine za 2022., 2023. i 2024. godinu, kako slijedi:

Tabela 6.

Red br.	Privredni subjekt	2022.	2023.	2024.
		%	%	%
1.	AKT.ONLINE d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
2.	BH Telecom	(..)**	(..)**	(..)**
3.	Blicnet d.o.o. Banja Luka	(..)**	(..)**	(..)**
4.	EUROPNET d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
5.	JP HT d.d. Mostar	(..)**	(..)**	(..)**
6.	JetStream BH d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
7.	Logosoft d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
8.	Neon Solucije d.o.o. Kalesija	(..)**	(..)**	(..)**
9.	Softnet d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
10.	Telekom RS	(..)**	(..)**	(..)**
11.	Telemach BH	(..)**	(..)**	(..)**
12.	HKB net d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
13.	KTV HS d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
14.	TX TV d.o.o. Tuzla	(..)**	(..)**	(..)**
15.	MISS.NET d.o.o. Bihać	(..)**	(..)**	(..)**
	UKUPNO	100	100	100
3+7+10	Ukupno Telekom RS Grupa	(..)**	(..)**	(..)**
2+11+12+13	Ukupno učesnici koncentracije	(..)**	(..)**	(..)**

Izvor: dostavljeni podaci RAK-a na zahtjev

Prema podacima RAK-a ukupan tržišni udio učesnika koncentracije na tržištu fiksne telefonije u Bosni i Hercegovini, na osnovu ostvarenih godišnjih prihoda na tržištu pružanja usluge fiksne telefonije, u 2022. godini iznosio je (..)**%, u 2023. godini iznosio je (..)**%, a u 2024. godini (..)**%, što pokazuje trend pada u odnosu na konkurenciju/konkurente.

b) Tržište usluga Interneta

Podnosilac prijave je u Prijavi dostavio informacije za 2022. godinu i 2023. godinu navodeći da tržište širokopojasnog pristupa internetu u BiH u proteklom periodu bilježi rast, kako ukupnog broja korisnika tako i povećanje broja paketa većih brzina.

Na području Bosne i Hercegovine je u 2023. godini djelovalo ukupno 63 davaoca internet usluga, ukupan broj korisnika interneta putem fiksne mreže na dan 31.12.2023. godine, iznosio je 3,97 miliona u cijeloj BiH i to je povećanje za 7,18% u odnosu na prethodnu godinu.

Također, u 2023. godini nastavljen je trend rasta korištenja interneta putem mobilnih mreža. Ukupan broj korisnika mobilnog širokopojasnog pristupa internetu u BiH u 2023. godini iznosio je 2,82 miliona i zabilježio je rast u odnosu na 2022. godinu, kada je iznosio 2,61 milion.

Ukupan broj korisnika mobilnog širokopojasnog pristupa internetu uključuje mobilne pretplatnike koji koriste mobilne broadband usluge na bazi „plati po korištenju“ (engl. *pay-per-*

use), tj. pretplatnike koji pored govorne usluge, SMS i MMS poruka koriste uslugu prenosa podataka, te pretplatnike koji koriste samo uslugu prenosa podataka – data kartica (ostale usluge su blokirane).

Imajući u vidu sve veću potrebu korisnika za korištenjem interneta putem mobilnih mreža, operateri kreiraju tarifne pakete koji uključuju sve veće količine besplatnog mobilnog interneta.

Ukupan broj priključaka širokopojasnog interneta svih operatera u cijeloj BiH na dan 31.12.2023. godine iznosio je 1.087.361, što je za 5,36% više nego u 2022. godini.

Podnosilac prijave je dostavio pregled tržišnih udjela usluge Interneta putem fiksne mreže u 2023, prema kojim je BH Telecom imao udio od 30,51%, a Telemach tržišni udio od 16,57% što predstavlja zajednički udio od 47,08%.

Podnosilac prijave navodi da navedeni podatak ne predstavlja tačan podatak obzirom da od 59 licenciranih operatera samo njih 43 je RAK-u dostavilo podatke, odnosno 27% operatera nije dostavilo podatke.

Prema podacima Podnosioca prijave u 2024. godini na tržištu pružanja Internet usluga u Bosni u Hercegovini, zajednički tržišni udio učesnika koncentracije prema broju Internet priključaka iznosio je (..)**%, odnosno (..)**% ako se u obzir uzme broj priključaka mobilnog Interneta.

Podnosilac prijave dalje u Prijavi ukazuje i na uporedne podatke u 2023. godini na regionalnom tržištu – Srbija, Crna Gora i Hrvatska, BH Telecom ima udio od (..)**%, a SBB ukupno/Telemach udio od (..)**% što zajedno čini udio od (..)**%.

Pregled tržišnih udjela učesnika koncentracije i konkurenata prema podacima RAK-a

Prema javno dostupnim Izvještajima RAK-a – telekomunikacijski pokazatelji za 2022-2023-2024 godinu u Tabeli 8. dat je pregled po godinama ukupnog broja pretplatnika fiksnog širokopojasnog Interneta i broj mobilnog Interneta putem standardnog mobilnog širokopojasnog pristupa i namjenskog širokopojasnog pristupa:

Tabela 7.

	2022	2023	2024
Ukupan broj pretplatnika fiksnog širokopojasnog Interneta*	875.521	907.951	931.048
Broj pretplatnika mobilnog Interneta putem standardnog mobilnog širokopojasnog pristupa i namjenskog širokopojasnog pristupa	2.098.390	2.226.662	2.547.141

Izvor: Izvještaji RAK – a – telekomunikacijski pokazatelji za 2022-2023-2024 godinu

*uključuje broj pretplatnika putem xDSL priključaka, kablovskog modema, putem fiksnog bežičnog pristupa (FWA), iznajmljenih linija, FTTH priključaka i ostalih tehnologija

Prema podacima u Tabeli 7. primjetan je rast ukupnog broja pretplatnika fiksnog širokopojasnog Interneta kao i mobilnog Interneta putem standardnog mobilnog širokopojasnog pristupa i namjenskog širokopojasnog pristupa.

U cilju utvrđivanja svih relevantnih činjenica Konkurencijsko vijeće je izvršilo uvidu podatke RAK-a, te je na osnovu ostvarenih prihoda na tržištu pružanja usluge pristupa Internetu u Tabeli 8. prikazan tržišni udio pružaoca Internet usluga, uključujući i učesnike koncentracije, na tržištu Bosne i Hercegovine za period 2022. - 2024. godinu, kako slijedi:

Tabela 8.

Redni broj	Privredni subjekt	2022.	2023.	2024.
		%	%	%
1.	AKT ONLINE d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
2.	Alfanet Informatika d.o.o. Prijedor	(..)**	(..)**	(..)**
3.	AMB - NET d.o.o. Živinice	(..)**	(..)**	(..)**
4.	AVAX NET d.o.o. Lukavac	(..)**	(..)**	(..)**
5.	BH Telecom	(..)**	(..)**	(..)**
6.	Blicnet d.o.o. Banja Luka	(..)**	(..)**	(..)**
7.	DSL - ELEKTRONIKA d.o.o. Modriča	(..)**	(..)**	(..)**
8.	Telinea d.o.o. Bihać	(..)**	(..)**	(..)**
9.	DASTO - SEMTEL d.o.o. Bijeljina	(..)**	(..)**	(..)**
10.	DINNET d.o.o. Gračanica	(..)**	(..)**	(..)**
11.	ELEKTRON GROUP d.o.o. Derventa	(..)**	(..)**	(..)**
12.	ELIT M d.o.o. Bijeljina	(..)**	(..)**	(..)**
13.	EUROPONET BOSNIA d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
14.	FORMEA d.o.o. Visoko	(..)**	(..)**	(..)**
15.	GIGAHERC d.o.o. Gradačac	(..)**	(..)**	(..)**
16.	INTEGRA INŽENJERING d.o.o. BL	(..)**	(..)**	(..)**
17.	ITS d.o.o. Široki Brijeg	(..)**	(..)**	(..)**
18.	Innmarsat BH d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
19.	JP HT d.d. Mostar	(..)**	(..)**	(..)**
20.	Kamer Commerce d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
21.	Katarina d.o.o. Mostar	(..)**	(..)**	(..)**
22.	KG - 1 d.o.o. Goražde	(..)**	(..)**	(..)**
23.	K- NET D.O.O. Derventa	(..)**	(..)**	(..)**
24.	KTV E-G-E d.o.o. Doboj Jug	(..)**	(..)**	(..)**
25.	Logosoft d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
26.	Media SKY d.o.o. Živinice	(..)**	(..)**	(..)**
27.	MEDIA - NET BH d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
28.	MISS.NET d.o.o. Bihać	(..)**	(..)**	(..)**
29.	NEON Solucije d.o.o. Kalesija	(..)**	(..)**	(..)**
30.	Net Plus d.o.o. Banja Luka	(..)**	(..)**	(..)**
31.	NET - FLET d.o.o. Bugojno	(..)**	(..)**	(..)**
32.	NTV IC d.o.o. Kakanj	(..)**	(..)**	(..)**
33.	ORTAK d.o.o. Šipovo	(..)**	(..)**	(..)**
34.	SATING - MEDIA d.o.o. Kupres	(..)**	(..)**	(..)**
35.	SOFTNET d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
36.	STOKIĆ d.o.o. Doboj	(..)**	(..)**	(..)**
37.	SUBNET d.o.o. Čapljina	(..)**	(..)**	(..)**
38.	TEAM CONSULTING d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
39.	TELEKLIK d.o.o. Banja Luka	(..)**	(..)**	(..)**

40.	Telecom RS	(..)**	(..)**	(..)**
41.	Telemach	(..)**	(..)**	(..)**
42.	HKB NET d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
43.	M&H Company d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
44.	Kablovska televizija HS d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
45.	Telesky d.o.o. Gradačac	(..)**	(..)**	(..)**
46.	Terc Trade Company d.o.o. Prnjavor	(..)**	(..)**	(..)**
47.	TEONET d.o.o. Tuzla	(..)**	(..)**	(..)**
48.	TRION TEL d.o.o. Banja Luka	(..)**	(..)**	(..)**
49.	TX TV D.O.O. Tuzla	(..)**	(..)**	(..)**
50.	WIRAC NET d.o.o. Gračanica	(..)**	(..)**	(..)**
51.	Xento d.o.o. Žepče	(..)**	(..)**	(..)**
52.	ZipZap d.o.o. Zenica	(..)**	(..)**	(..)**
	UKUPNO	100	100	100
6+25+40	Ukupno Telecom RS Grupa	(..)**	(..)**	(..)**
41+42+43+44	Telemach i povezani privredni subjekti	(..)**	(..)**	(..)**
5+41+42+43+44	UKUPNO Učesnici koncentracije	(..)**	(..)**	(..)**

Izvor: Podaci RAK-a na zahtjev

Prema podacima RAK-a ukupan tržišni udio učesnika koncentracije na osnovu ostvarenih prihoda na tržištu pružanja usluge pristupa Internetu u Bosni i Hercegovini u 2022. godine iznosio je (..)**%, u 2023. godini iznosio je (..)**%, a u 2024. godini (..)**%.

U 2024. godini ukupno je poslovalo (..)** Internet operatera na tržištu Bosne i Hercegovine, korisnika Dozvole za pružanje ISP usluga na dan 31.12.2024. godine, a podaci su prikazani za 42 operatora koji su dostavili podatke. Zabilježeno je ukupno (..)** priključaka širokopojsnog pristupa internetu putem fiksne mreže u koji je uključen broj xDSL priključaka, broj priključaka putem kablovske mreže, broj priključaka putem fiksnog bežičnog pristupa, priključci putem iznajmljene linije, priključci FTTx te priključci putem ostalih tehnologija i satelitske veze.

Tržišni udio operatora prema broju priključaka fiksnog širokopojsnog pristupa Internetu po kvartalima u 2024. godini na tržištu Bosne i Hercegovine:

Tabela 9.

Red br	Privredni subjekt	Q1	Q2	Q3	Q4
		%	%	%	%
1.	BH Telekom	30,46	30,37	30,22	30,18
2.	Telekom RS Grupa	30,30	30,23	30,29	30,38
3.	Telemach	20,62	20,71	20,78	20,76
4.	HT Mostar	7,02	7,08	7,04	7,03
5.	Dasto – Semtel	2,07	2,05	2,02	2,01
6.	DSL -Elektronika	1,36	1,40	1,39	1,39
7.	TX TV	1,94	1,93	1,96	1,96
8.	Ostali	6,23	6,24	6,29	6,29
	UKUPNO	100	100	100	100
1+3	UKUPNO	51,08	51,08	51	50,94

	Učesnici koncentracije				
--	-------------------------------	--	--	--	--

Izvor: Kvartalni uporedni podaci tržišta elektronskih komunikacija za 2024. po kvartalima, javno dostupni podaci RAK-a

Tržišni udio učesnika koncentracije po kriteriju priključaka fiksnog širokopojasnog pristupa Internetu po kvartalima u 2024. godini kretao se od 51,08 % do 50,94 %, u zavisnosti od kvartala.

Pored evidencije broja priključaka Interneta na nivou Bosne i Hercegovine RAK prikuplja podatke i po entitetima kao i po kantonima/regijama koji su Konkurencijskom vijeću dostavljeni na zahtjev. Podatke po entitetima i kantonima/regijama Konkurencijsko vijeće je analiziralo ali isti nisu uzeti u obzir u odlučujućem smislu s obzirom da je relevantno geografsko tržište postupka Bosna i Hercegovina.

Prema podacima sa kojima raspolaže RAK-a, u područjima gdje privredni subjekti BH Telecom i Telemach nude uslugu fiksnog širokopojasnog pristupa, imaju izgrađenu vlastitu mrežu, te nude ili imaju mogućnost da ponude usluge fiksne telefonije i distribucije audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija.

c) Tržište maloprodaje usluga distribucije audiovizualnog sadržaja

Podnosilac prijave navodi da, prema podacima preuzetim iz dokumenta "Pregled stanja tržišta telekomunikacija u BiH za 2023. godinu" izdatog od strane RAK-a, na tržištu distribucije TV-programa u Bosni i Hercegovini, koje obuhvata digitalnu i analognu kablovsku televiziju, IPTV i satelitsku televiziju (DTH), tržišni udio BH Telecom je oko 24,38%, dok Ciljno društvo ima tržišni udio od 34,9% (sa pripojenim društvima HKB net d.o.o. Sarajevo, M&H Company d.o.o. Sarajevo i KATV HS d.o.o. Sarajevo).

U odnosu na podatke koje regulatoru dostavljaju operateri individualno i koji ne uključuju OTT i distribuciju programa putem *free to air* platforme, ukupan broj pretplatnika usluge distribucije medijskih sadržaja u 2023. godini iznosio je 924.958 od čega broj IPTV pretplatnika iznosi 403.418, pretplatnika distribucije preko kablovskih distributivnih sistema (KDS) iznosi 345.734 te i DTH 175.806 pretplatnika.

Ukupan broj priključaka distribucije medijskih usluga sa kojima raspolaže RAK je u trećem kvartalu 2024. godine iznosio 926.290 pretplatnika od čega broj IPTV pretplatnika iznosi 406.255, putem kablovske mreže 347.288 te DTH ukupno 172.747 pretplatnika.

Tabela 10.

Redni broj	Učesnici koncentracije i glavni konkurenti	Udio na tržištu – treći kvartal 2024. godinu
		%
1.	Telemach	(..)**
2	Telekom RS Grupa	(..)**
3.	BH Telecom	(..)**
4.	Eronet	(..)**
5.	TX TV	(..)**
6.	Ostali	(..)**
7.	Ukupno	cca 100
1+3	UKUPNO Učesnici koncentracije	(..)**

Izvor: podaci Podnosioca prijave

Podnosilac prijave odvojeno od navedenog daje svoj osvrt na ovaj segment relevantnog tržišta te uključuje i korisnike OTT platformi, korisnike *free to air* servisa VidiTV, tržište ilegalne/piratske distribucije audiovizualnog sadržaja kao i međusobno preklapanje između tržišnih učesnika i preklapanje u pogledu korisnika koji koriste OTT platforme, *free to air* servisa, piratske platforme, smatrajući da ukupno tržište distribucije audiovizualnog sadržaja ima (..) **korisnika.

Podnosilac prijave se dalje poziva i na broj domaćinstava u Bosni i Hercegovini po zadnjem popisu iz 2013. godini koji iznosio (..) **, a u uporedbi sa podatkom RAK-a da je u trećem kvartalu 2024. godine bilo ukupno (..) **pretplatnika, i na razliku od približno (..) **pretplatnika koji, prema stavu Podnosioca prijave pripada piratskom tržištu, OTT korisnicima, *free to air* korisnicima Multipleksa D i sl.

Podnosilac prijave smatra da se podaci koji se odnose na OTT platformi, a koje RAK ne uzima u obzir, trebaju biti razmatrani od strane Konkurencijskog vijeća prilikom ocjene koncentracije, jer smatra da se pružanje usluga distribucije audiovizuelnog sadržaja definiše kao usluga u kojoj operateri i OTT platforme kao što su Netflix, HBO MAX, Amazon Prime, Disney+ i sl. Distribuiraju audiovizuelni sadržaj za koji su dobili odgovarajuće licence preko svojih platformi krajnjim korisnicima. Navedene usluge se obično nude kao paketi koji se sastoje od različitih količina, sadržaja i cijena. Usluge pružanja TV sadržaja pružaju se putem istih mreža kao i širokopojasni internet, digitalne satelitske platforme za emitovanje kao i određenih naslijeđenih transportnih sistema (analogni kabl i sobne / krovne antene) koji su još uvijek u funkciji i gdje se radi o tzv. terestrijalnom (zemljanom) signalu.

Na ovaj način, posmatrajući sve navedeno, Podnosilac zahtjeva smatra da je to neophodno uzeti u obzir jer učesnici koncentracije na taj način smanjuju svoj tržišni udio na (..) **% - i to BH Telecom sa (..) **korisnika koji čini udio od (..) **% i Telemach BH sa (..) **korisnika sa udjelom od (..) **.

Glavni konkurenti prema ovoj procjeni učesnika koncentracije su Telekom Srpske sa (..) **% tržišnog udjela, JP HT d.d. Mostar sa (..) **% dok TX TV i ostali mali kablovski operateri imaju udio od (..) **%. Udio od (..) **% otpada na OTT – HBO/Max i Netflix te Sky Stream, Apple TV, Amazon Prime, Disney, VIDI TV – (..) **% (učešće *free-to-air* platforme VIDI TV) i piratski korisnici sa (..) **% (usluge streaminga audiovizualnog sadržaja putem ilegalnih i kodiranih set up boxova za šta je dovoljan samo Internet priključak).

Podnosilac prijave dalje u Prijavi ukazuje i na uporedne podatke na regionalnom tržištu – Srbija, Crna Gora i Hrvatska gdje BH Telecom ima udio od (..) **%, a SBB ukupno/Telemach udio od (..) **% što zajedno čini udio od (..) **%.

Pregled tržišnih udjela učesnika koncetracije i konkurenata prema podacima RAK-a

U skladu sa izdatim dozvolama za distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija, a shodno uslovima dozvole propisane Pravilnikom 79/2016 o dozvolama za distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija, pravo distribucije AVM usluga i medijskih usluga radija u 2024. godini je imalo ukupno 28 operatera. 8 operatera (29%) pruža usluge putem IPTV platforme, 20 operatera (65%) putem kablovske platforme (KDS) i 2 operatera (6%), pored usluga KDS i IPTV platforme, pružaju usluge i putem DTH platforme.

Gledajući po broju pretplatnika prijem usluga distribucije putem IPTV platforme u odnosu na ukupan broj pretplatnika iznosi 44,1%, putem KDS platforme 37,1% te putem DTH platforme 18,8%. u odnosu na 2023. godinu broj korisnika IPTV i KDS platforme se povećavao, a broj korisnika DTH platforme je prvi put u blagom padu. .

Ukupan broj pretplatnika distribucije audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija, prema podacima iz Godišnjeg izvještaja RAK za 2024. godinu, na području Bosne i Hercegovine iznosio je 926.969 te uključuje broj pretplatnika putem IPTV mreže, kablovske mreže i broj pretplatnika putem DTH. U odnosu na 2023. godinu ukupan broj pretplatnika se povećao za 2.337 pretplatnika, što je najmanji rast u odnosu na prethodne godine.

Rast broja pretplatnika u 2024. godini u odnosu na 2023. godinu prijavilo je 13 operatera, od čega je najviše novih pretplatnika prijavio Mtel (3,7% u odnosu na godinu ranije). 11 operatera je prijavilo zanemarljiv rast broja pretplatnika dok je 12 operatera prijavilo manji broj pretplatnika u 2024. godini u odnosu na 2023. godinu. Pad broja pretplatnika je prijavio privredni subjekt Telemach i to u dijelu distribucije DTH tehnologije dok je zabilježio blagi rast putem KDS platforme. Tri operatera su prijavila identičan broj pretplatnika kao i 2023. godine, a jedna operater je dostavio izjavu da nema pretplatnika te je pokrenut stečajni postupak.

Od ukupno 28 operatera koji djeluju na području BiH, 90% tržišnog učešća otpada na tri najveća kablovska/IPTV distributera sa njihovim povezanim društvima, dok samo 10% učešća dijele ostala 22 kablovska/IPTV operatera. Najveće procentualno učešće na tržištu distribucije od 30,2% ima Telemach, kao samostalni nosilac Dozvole koji pruža usluge i putem KDS platforme i DTH platforme iako je zabilježio blagi pad u odnosu na prošlu godinu, ali je taj procenat veći, i iznosi 34,5%, kada se uzme tržišno učešće i njegovih povezanih društava (HKB net d.o.o. Sarajevo, M&H Company d.o.o. Sarajevo i HS d.o.o. Sarajevo). Zatim slijedi BH Telecom d.d. Sarajevo čije tržišno učešće iznosi 24,3%, što je blagi rast u odnosu na prethodnu godinu, dok je Mtel a.d. Banja Luka kao samostalni nosilac dozvole, koji pruža usluge distribucije i putem IPTV i DTH platforme, postigao rast u odnosu na prethodnu godinu sa tržišnim učešćem od 21,3%, dok ukupno tržišno učešće Mtela sa njegovim povezanim društvima (Blicnet d.o.o. Banja Luka i Logosoft d.o.o. Sarajevo) iznosi 31,3%.

Pored usluga distribucije, pet operatera pruža i usluge videa na zahtjev (Video on Demand - VoD), a to su: Hrvatske telekomunikacije d.d. Mostar, BH Telecom d.d. Sarajevo, Telemach BH d.o.o. Sarajevo, Mtel a.d. Banja Luka i Blicnet d.o.o. Banja Luka. Na kraju posmatranog perioda, broj TV kanala koji nosioci dozvola nude svojim pretplatnicima, kreće se od 15 TV kanala (Telesky d.o.o. Gradačac) do 341 TV kanala (Mtel a.d. Banja Luka).

Osim ponude osnovnih paketa programa, pojedini distributeri u ponudi imaju i dodatne (uglavnom tematske) pakete: sportski, muzički i filmski. Takođe, pojedini nosioci dozvola u ponudi imaju i radijske programe iz BiH i zemalja okruženja.

U cilju utvrđivanja svih relevantnih činjenica Konkurencijsko vijeće je izvršilo uvid u podatke RAK-a, te je na osnovu ostvarenih prihoda na tržištu distribucije TV-programa u Bosni i Hercegovini, koje obuhvata digitalnu i analognu kablovsku televiziju, IPTV i satelitsku televiziju (DTH) u narednoj tabeli prikazan tržišni udio učesnika koncentracije i njihovih konkurenata na tržištu Bosne i Hercegovine za 2022., 2023. i 2024. godinu, kako slijedi:

Tabela 11.

Red. Br.	Privredni subjekt	2022.	2023.	2024.
		%	%	%
1.	AMB-NET d.o.o. Živinice	(..)**	(..)**	(..)**
2.	BH Telecom	(..)**	(..)**	(..)**
3.	Blicnet d.o.o. Banja Luka	(..)**	(..)**	(..)**
4.	JP HT d.d. Mostar	(..)**	(..)**	(..)**
5.	KG – 1 d.o.o. Goražde	(..)**	(..)**	(..)**
6.	KTV E-G-E d.o.o. Matuzići	(..)**	(..)**	(..)**
7.	Logosoft d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
8.	MAX TV d.o.o. Brčko	(..)**	(..)**	(..)**
9.	MISS NET d.o.o. Bihać	(..)**	(..)**	(..)**
10.	Neon Solucije d.o.o. Kalesija	(..)**	(..)**	(..)**
11.	ORTAK d.o.o. Šipovo	(..)**	(..)**	(..)**
12.	Telecom RS	(..)**	(..)**	(..)**
13.	Telemach	(..)**	(..)**	(..)**
14.	HKB net d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
15.	M&H Company d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
16.	KT HS d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**
17.	TELESKY d.o.o. Gradačac	(..)**	(..)**	(..)**
18.	Tel-Net d.o.o. Ključ	(..)**	(..)**	(..)**
19.	Terc Trade d.o.o. Prnjavor	(..)**	(..)**	(..)**
20.	TX TV d.o.o. Tuzla	(..)**	(..)**	(..)**
21.	WIRAC. NET d.o.o. Gračanica	(..)**	(..)**	(..)**
22.	ZipZap d.o.o. Zenica	(..)**	(..)**	(..)**
	UKUPNO	100,00	100,00	100,00
3+7+12	Ukupno Telecom RS grupa	(..)**	(..)**	(..)**
13+14+15+16	Telemach + povezana društva	(..)**	(..)**	(..)**
2+13+14+15+16	Učesnici koncentracije	(..)**	(..)**	(..)**

Izvor: Podaci RAK-a na zahtjev

Predmetnom koncentracijom i na ovom tržištu dolazi do stvaranje dominantnog položaja učesnika koncentracije s obzirom da je ukupan tržišni udio učesnika koncentracije na tržištu distribucije TV-programa u Bosni i Hercegovini, koje obuhvata digitalnu i analognu kablovsku televiziju, IPTV i satelitsku televiziju (DTH) u Bosni i Hercegovini u 2022. godine iznosio (..)**%, u 2023. godine (..)**%, a u 2024. godini (..)**%.

Situacija je nešto drugačija iako i dalje u korist činjenice da koncentracijom dolazi do stvaranja dominantnog položaja učesnika koncentracije na ovom tržištu ukoliko se tržišni udio računa prema kriteriju broju priključaka usluge distribucije medijskih usluga.

Tržišni udio operatora prema broju priključaka usluge distribucije medijskih usluga na području Bosne i Hercegovine prikazan po kvartalima 2024. godine dat je u Tabeli 12.

Tabela 12.

Red broj	2024	Q1 %	Q2 %	Q3 %	Q4 %
1.	Telemach	34,44	34,48	34,37	34,20
2.	Telekom RS Grupa	31,33	31,28	31,36	31,52
3.	BH Telecom	24,50	24,37	24,31	24,30
4.	HT Mostar	4,72	4,81	4,83	4,85
5.	TX TV	2,13	2,11	2,10	2,09
6.	Ostali	2,88	2,95	3,03	3,04
	Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0
1+3	Ukupno Učesnici koncentracije	58,94	58,85	58,68	58,50

Izvor: Kvartalni uporedni podaci tržišta elektronskih komunikacija za 2024, po kvartalima, javno dostupni podaci RAK

Tržišni udio učesnika koncentracije po kriteriju priključaka usluge distribucije medijskih usluga po kvartalima u 2024. godini kretao se od 58,50 % do 58,94 %, u zavisnosti od kvartala.

Prema broju priključaka distribucije audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija u Bosni i Hercegovini u Tabeli 13. dat je prikaz tržišnih udjela učesnika koncentracije i glavnih konkurenata u 2024. godini:

Tabela 13.

Red broj	Privredni subjekt	Ukupno	Udio %
1.	AMB NET Živinice	(..)**	(..)**
2.	BH Telecom	(..)**	(..)**
3.	Blicnet Banja Luka	(..)**	(..)**
4.	DSL Modriča	(..)**	(..)**
5.	DIONET Gračanica	(..)**	(..)**
6.	JP HT Mostar	(..)**	(..)**
7.	KG – 1 Goražde	(..)**	(..)**
8.	KTV E-G-E Matuzići	(..)**	(..)**
9.	Logosoft Sarajevo	(..)**	(..)**
10.	MISS.NET Bihać	(..)**	(..)**
11.	Media Sky Živinice	(..)**	(..)**
12.	Neon Sol. Kalesija	(..)**	(..)**
13.	ORTAK Šipovo	(..)**	(..)**
14.	Stokić Doboj	(..)**	(..)**
15.	Mtel	(..)**	(..)**
16.	Telemach	(..)**	(..)**
17.	Telesky Gradačac	(..)**	(..)**
18.	Tel-Net Ključ	(..)**	(..)**
19.	Terc Trade Prnjavor	(..)**	(..)**
20.	TEONET Tuzla	(..)**	(..)**
21.	TXTV d.o.o. Tuzla	(..)**	(..)**

22.	WIRAC.NETGračanica	(..)**	(..)**
23.	ZipZap Zenica	(..)**	(..)**
	UKUPNO	926.969	cca 100
3+9+15	Ukupno Telekom RS Grupa	(..)**	(..)**
2+16	Učesnici koncentracije	(..)**	(..)**

Izvor: Podaci RAK-a na zahtjev

Konkurencijsko vijeće je prikupilo podatke o broju korisnika učesnika koncentracije i glavnih konkurenata prema vrsti priključka u smislu tehnologije (kablovska TV, IPTV i DTH) ali navedene podatke i tržišne udjele proizašle po ovom kriteriju nije uzelo u analizu obzirom da je navedeni kriterij za izračun ocijenjen kao irelevantan za predmetni postupak.

Prema podacima iz Tabele 13. predmetnom koncentracijom bit će omogućeno privrednom subjektu BH Telecom da počne sa pružanjem usluga audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija u Bosni i Hercegovini putem kablovskog i DTH priključka s obzirom da je do sada poslovao isključivo putem IPTV. U skladu sa prikazanim podacima zajednički tržišni udio učesnika koncentracije na ovom tržištu je (..)**%.

Pored usluga distribucije audiovizuelnih medijskih usluga, u 2023. godini 6 operatora je pružalo *uslugu na zahtjev (VoD)* i to JP HT Mostar, BH Telecom, Telemach, HS d.o.o. Sarajevo, HKB Net d.o.o. Sarajevo i Logosoft d.o.o. Sarajevo.

U 2024. godine ovu uslugu su pružali JP HT Mostar, BH Telecom, Telemach, Logosoft d.o.o. Sarajevo, Blicnet d.o.o. Banja Luka i Mtel.

Pružanje audiovizuelnih medijskih usluga na zahtjev (tzv. video na zahtjev), prema podacima dostavljenim od RAK-a, označava nelinearnu audiovizuelnu medijsku uslugu koju pruža pružalac ove medijske usluge u svrhu gledanja programa u trenutku kojeg odabere korisnik ove usluge i na osnovu ličnog izbora korisnika ove usluge iz kataloga programa koji je sačinio pružalac ove medijske usluge. U skladu sa evropskom praksom, ove usluge nisu licencirane na isti način kao televizijske stanice, već RAK izdaje saglasnost za pružanje ove vrste usluge na neeksluzivnoj osnovi.

Na usluge na zahtjev se primjenjuje blaži stepen regulacije, a gledaoci / slušaoci sami biraju sadržaj koji će gledati te samim tim imaju veći stepen kontrole nad pruženim sadržajem.

Pružaoци usluga distribucije audiovizuelnog sadržaja (kablovska / IPTV operateri), nude zasebno audiovizuelnu uslugu na zahtjev (VoD) kao dodatnu uslugu svojim pretplatnicima u formi videoteke, gdje sami pretplatnici biraju sadržaj koji operateri nude putem kataloga, kako je propisano Pravilom 95/2003 o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga.

14. Ocjena koncentracije – učinci koncentracije na relevantno tržište

Konkurencijsko vijeće je jedini organ uprave tj. samostalna upravna organizacija nadležna za provođenje zaštite tržišne konkurencije na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine i koja ima isključivu nadležnost odlučivanja o postojanju zabranjenog konkurencijskog djelovanja na tržištu Bosne i Hercegovine.

Zakon o konkurenciji u skladu sa odredbama člana 13. zabranjuje koncentracije privrednih subjekata koje za rezultat imaju značajno narušavanje efikasne tržišne konkurencije, na cijelom tržištu Bosne i Hercegovine ili njenom značajnijem dijelu, a posebno kojima se stvara novi ili jača postojeći dominantni položaj.

Pretpostavka je da privredni subjekt ima dominantan položaj na tržištu roba ili usluga ako na relevantnom tržištu ima udio veći od 40%.

Konkurencijsko vijeće prilikom procjene namjeravane koncentracije analizira efekte koji za posljedicu imaju značajno narušavanje tržišne konkurencije odnosno da li se takvom koncentracijom stvara ili jača dominantni položaj (član 17. stav (1) Zakona o konkurenciji).

Konkurencijsko vijeće nakon završetka postupka može donijeti rješenje kojim se koncentracija ocjenjuje dopuštenom, nedopuštenom ili kojom se koncentracija ocjenjuje uslovno dopuštenom, sve u skladu sa članom 18. stav (2) Zakona. U rješenju kojim se koncentracija ocjenjuje uslovno dopuštenom Konkurencijsko vijeće će odrediti mjere, uslove i rokove njihovog ispunjavanja kako je propisano istim članom stav (3) Zakona.

Prilikom provođenja predmetnog postupka, Konkurencijsko vijeće je zaprimilo značajnu količinu podataka i dokumenata, te je na osnovu svih pristiglih informacija izvršilo ekonomsku i pravnu analizu prikupljenih podataka u smislu utvrđivanja činjeničnog stanja na relevantnom tržištu, sa stanovišta ponude i potražnje, sa posebnim osvrtom na tržišta na kojima dolazi do stvaranja ili jačanja dominantnog položaja učesnika koncentracije.

Konkurencijsko vijeće je, imajući u vidu tržišta na kojima učestvuju učesnici koncentracije, nakon analize prikupljenih podataka, došlo do sljedećih zaključaka:

- Na tržištu fiksne telefonije prema broju priključaka zajednički tržišni udio učesnika koncentracije ide do 50%,
- Na osnovu ostvarenih godišnjih prihoda na istom tržištu, prema podacima RAK-a ukupan tržišni udio učesnika koncentracije na tržištu fiksne telefonije u Bosni i Hercegovini, u 2022., 2023. i 2024. godini je iznosio oko 30%,
- Na tržištu fiksne telefonije se izdvaja privredni subjekt Mtel koji ima tržišni udio veći od 40% , HT Eronet sa tržišnim udjelom većim od 10% i još cca 12 manjih operatera koji imaju oko 3% i koji ne predstavljaju jaku konkurenciju učesnicima koncentracije,
- Na tržištu pružanja Internet usluga za 2024. godinu zajednički udio je iznosio od 35-45%, dok je prema podacima na osnovu ostvarenih prihoda taj udio i veći i ide do 50%,
- Relevantno geografsko tržište predmetne koncentracije je Bosna i Hercegovina i kako tabela pokazuje na tom tržištu udjeli subjekata su preko 50%,
- Tržišni udio učesnika koncentracije po kriteriju priključaka usluge distribucije medijskih usluga po kvartalima u 2024. godini kretao se preko 50%.
- Na tržištu interneta učesnici koncentracije imaju oko 50 konkurenata, od kojih niti jedan operater pojedinačno niti u grupaciji ne prelazi 32 % tržišnog udjela;
- Prema podacima sa kojima raspolaže RAK, u područjima gdje privredni subjekti „BH Telecom“ i Telemach nude uslugu fiksnog širokopojsnog pristupa, imaju izgrađenu vlastitu mrežu, te nude ili imaju mogućnost da ponude usluge fiksne telefonije i distribucije audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija.
- Na tržištu pružanja usluge audiovizuelnog sadržaja u skladu sa izdatim dozvolama za distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija, a shodno uslovima dozvole propisane Pravilnikom 79/2016 o dozvolama za distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija, pravo distribucije AVM usluga i medijskih usluga radija u 2024. godini je imalo ukupno 28 operatera.

- Ukupan broj pretplatnika distribucije audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija, prema podacima iz Godišnjeg izvještaja RAK za 2024. godinu, na području Bosne i Hercegovine iznosio je 926.969 te uključuje broj pretplatnika putem IPTV mreže, kablovske mreže i broj pretplatnika putem DTH. U odnosu na 2023. godinu ukupan broj pretplatnika se povećao za 2.337 pretplatnika, što je najmanji rast u odnosu na prethodne godine.
- Od ukupno 28 operatera koji djeluju na području BiH, 90% tržišnog učešća otpada na tri najveća kablovska/IPTV distributera sa njihovim povezanim društvima, dok samo 10% učešća dijele ostala 22 kablovska/IPTV operatera. Najveće procentualno učešće na tržištu distribucije od (..)**% ima Telemach, kao samostalni nosilac Dozvole iako je zabilježio blagi pad u odnosu na prošlu godinu, ali je taj procenat veći, i iznosi (..)**%, kada se uzme tržišno učešće i njegovih povezanih društava (HKB net d.o.o. Sarajevo, M&H Company d.o.o. Sarajevo i HS d.o.o. Sarajevo). Zatim slijedi BH Telecom čije tržišno učešće iznosi 24,3%, što je blagi rast u odnosu na prethodnu godinu, dok je Mtel kao samostalni nosilac dozvole, koji pruža usluge distribucije i putem IPTV i DTH platforme, postigao rast u odnosu na prethodnu godinu sa tržišnim učešćem od (..)**%, dok ukupno tržišno učešće Mtela sa njegovim povezanim društvima (Blicnet d.o.o. Banja Luka i Logosoft d.o.o. Sarajevo) iznosi (..)**%.
- Predmetnom koncentracijom i na ovom tržištu dolazi do stvaranja dominantnog položaja učesnika koncentracije, s obzirom da je ukupan tržišni udio učesnika koncentracije na tržištu distribucije TV-programa u Bosni i Hercegovini, koje obuhvata digitalnu i analognu kablovsku televiziju, IPTV i satelitsku televiziju (DTH), na osnovu ostvarenih prihoda u Bosni i Hercegovini u 2022. , 2023. i 2024. godini iznosio preko 80%.
- Tržišni udio učesnika koncentracije po kriteriju priključaka usluge distribucije medijskih usluga po kvartalima u 2024. godini kretao se preko 50%.
- Pored usluga distribucije, u 2023. godini 6 operatera je pružalo uslugu na zahtjev (VoD) i to: JP HT Mostar, BH Telecom d, Telemach, HS d.o.o. Sarajevo, HKB Net d.o.o. Sarajevo i Logosoft d.o.o. Sarajevo.
- U 2024. godine ovu uslugu su pružali JP HT Mostar, BH Telecom, Telemach, Logosoft d.o.o. Sarajevo, Blicnet d.o.o. Banja Luka i Mtel.
- Pružanje audiovizuelnih medijskih usluga na zahtjev (tzv. video na zahtjev), prema podacima dostavljenim od RAK-a, označava nelinearnu audiovizuelnu medijsku uslugu koju pruža pružalac ove medijske usluge u svrhu gledanja programa u trenutku kojeg odabere korisnik ove usluge i na osnovu ličnog izbora korisnika ove usluge iz kataloga programa koji je sačinio pružalac ove medijske usluge. U skladu sa evropskom praksom, ove usluge nisu licencirane na isti način kao televizijske stanice, već RAK izdaje saglasnost za pružanje ove vrste usluge na neeksluzivnoj osnovi.
- Na usluge na zahtjev se primjenjuje blaži stepen regulacije, a gledaoci/slušaoци sami biraju sadržaj koji će gledati te samim tim imaju veći stepen kontrole nad pruženim sadržajem.
- Pružaoci usluga distribucije audiovizuelnog sadržaja (kablovska / IPTV operateri), nude zasebno audiovizuelnu uslugu na zahtjev (VoD) kao dodatnu uslugu svojim pretplatnicima u formi videoteke, gdje sami pretplatnici biraju sadržaj koji operateri nude putem kataloga, kako je propisano Pravilom 95/2003 o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga.

15. Usmena rasprava

16. Produženje roka za donošenje konačnog rješenja

U smislu člana 41. stav (1) tačka d) Zakona u roku od 3 (tri) mjeseca od dana donošenja zaključka o pokretanju postupka iz člana 32. Zakona, Konkurencijsko vijeće će donijeti rješenje kojim se koncentracija ocjenjuje dopuštenom, kojim se koncentracija ocjenjuje uvjetno dopuštenom ako se ispune određene mjere i uslovi u rokovima koje odredi Konkurencijsko vijeće, te kojim se koncentracija ocjenjuje nedopuštenom.

U smislu člana 41. stav (2) Zakona, rok od 3 mjeseca za donošenje odluke o dopuštenosti koncentracije je moguće produžiti za još tri mjeseca, kada Konkurencijsko vijeće ocijeni da je za utvrđivanje stanja i ocjenu dokaza potrebno izvršiti dopunsko vještačenje ili analize, ili kada je riječ o osjetljivim privrednim granama ili tržištima, o čemu je obavezno u pisanoj formi obavijestiti stranke u postupku.

Budući da je prilikom provođenja postupka Konkurencijsko vijeće zaprimilo značajnu količinu podataka i dokumenata, te je za utvrđivanje činjeničnog stanja i ocjenu dokaza bilo potrebno izvršiti dopunske analize učinaka navedene koncentracije Konkurencijsko vijeće je zaključkom broj: UP – 01-26-1-003-63/25 od 09.07.2025. godine produžilo rok za donošenje rješenja u predmetu ocjene dopuštenosti koncentracije za dodatna 3 mjeseca. Isti je dostavljen Podnosiocu prijave istog dana u prilogu akta broj: UP-01-26-1-003-64/25. Rok od 3 mjeseca je počeo teći od dana isteka roka od 3 mjeseca od donošenja zaključka o pokretanju postupka ocjene dopuštenosti koncentracije, odnosno od 24.04.2025. godine.

U skladu sa članom 43. stav (4) Zakona o konkurenciji propisano je da Konkurencijsko vijeće može, prije donošenja konačnog rješenja, u pisanoj formi obavijestiti stranke o sadržaju rješenja koje namjerava donijeti tzv. Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku u pravu EU, kako bi im osigurala mogućnost da se izjasne o svim relevantnim činjenicama i okolnostima (u daljem tekstu: Obavijest).

U skladu sa članom 43. stav (7) Zakona Konkurencijsko vijeće, uz svrhu ocjene datog slučaja, može da koristi sudsku praksu Evropskog suda pravde i odluke Evropske komisije.

17. Prijedlog mjera i uslova privrednog subjekta BH Telecom

18. Prijedlog mjera upućen prema Podnosiocu prijave na očitovanje

19. Očitovanje Podnosioca prijave na prijedlog mjera predložen od strane Konkurencijskog vijeća

20. (..)**

(..)**

21. Mjere koje Konkurencijsko vijeće izriče Podnosiocu prijave i obrazloženje istih

Konkurencijsko vijeće je, na osnovu svega gore navodnog, razmotrilo ukupne efekte provođenja predmetne koncentracije na relevantnim tržištima postupka ocjene iste te Podnosiocu prijave nalaže 6 mjera.

Podnosilac prijave koncentracije se obavezuje sljedeće:

Mjera broj 1 - Učesnici koncentracije se obavezuju da neće povećavati maloprodajne cijene fiksne telefonije, usluga distribucije audiovizuelnog sadržaja i usluga interneta na području Bosne i Hercegovine, kao i postojećih triple i double paketa, iznad indeksa THCI koji se računa na način: $THCI = CPI + X$ gdje je CPI – zvanični index potrošačkih cijena za BiH (objavljuje ga Agencija za statistiku BiH), a X – korektivni faktor koji odražava stvarne promjene opravdanih troškova poslovanja (OPEX) uz zadržavanje postojeće kvalitete usluga.

U X se uključuju samo troškovi koji su neophodni za pružanje usluga i to troškovi rada (troškovi plaća i ostalih ličnih primanja (stavka bilansa uspjeha koje uključuje AOP 258, prema Pravilniku o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva u FBiH). Uključuju se samo troškovi radnika vezanih za pružanje telekom usluga (ne administrativni luksuz), outsourcinga radne snage za prodaju usluga fiksne tehnologije, call centra, montera (samo radnici angažovani za potrebe obezbjeđenje usluge / servisiranja u fiksnoj tehnologiji), električne energije (isključivo potrošnja za TK opermu i data centre), održavanja telekom opreme i mreže (rezervni dijelovi, servisiranje, licencne naknade), nabavke TV sadržaja, nabavke prava na distribuciju i emitovanje TV sadržaja i troškovi kolektivnih autorskih prava, korištenja aplikativnih i SW rješenja, te ostalih cloud usluga te naknada / takse za korištenje cestovnog zemljišta / komunalne infrastrukture.

Za troškove čiji je rast uključen u X od učesnika koncentracije se zahtjeva podloga za knjiženje troška (faktura, rješenje, ugovor, obračun i dodatna dokumentacija) uz obrazloženje.

Princip računanja je takav da se X računa na godišnjem nivou, a kao baza poređenja koristi se prethodna godina. U obzir se uzima procentualna promjena troškova po kategorijama. U slučaju da je X manji od nule, $THCI = CPI$.

U svrhu izbjegavanja duplog računanja CPI, za troškove u čijem rastu je direktno uključen rast CPI (primjer: plate radnika), rast troška će se korigovati za povećanje rasta CPI. Navedeno će se dokazati dostavljanjem izvoda Pravilnika o radu BH Telecoma i Ciljnog društva te ostalih internih akata koji potvrđuju promjene u obračunu plata radnika.

Kod Mjere 1 Revizor posebno provjerava da iskazani rast troškova predstavlja realno povećanje, te daje saglasnost na izračun THCI u kojem nema duplog računanja CPI. Revizor daje mišljenje: „u skladu s pravilima / nije u skladu s pravilima". Nezavisni revizor potvrđuje izračun THCI prije slanja Konkurencijskom vijeću. a učesnici koncentracije dostavljaju Konkurencijskom vijeću izračun THCI sa potvrdom Revizora.

Učesnici koncentracije računaju X jednom godišnje i to u mjesecu martu, nakon što budu dostupni finansijski izvještaji za prethodnu godinu. U izračun se uključuju troškovi posljednje godine za koju su dostupni godišnji finansijski izvještaji sa uporednim podacima prethodne godine

Strane zadržavaju pravo da na osnovu obrazloženog zahtjeva učesnika koncentracije i nakon konsultacije sa Nezavisnim revizorom izvrše korekcije maloprodajnih cijena u slučaju: tržišnih promjena, regulatornih intervencija, troškovnih i investicionih izdataka učesnika u koncentraciji i drugih okolnosti kojima se dokazuje da postojeće cijene usluga više nisu održive, uz prilaganje odgovarajućeg dokaza Konkurencijskom vijeću i Nezavisnom revizoru.

Rok izvršenja: 3 (tri) godine od dana završetka transakcije, odnosno potpisivanja kupoprodajnog ugovora.

Obrazloženje: Ova Mjera je kombinacija predložene mjere Konkurencijskog vijeća i mjere koju je zatim predložio Podnosilac prijave obzirom na sumnju Konkurencijskog vijeća da predmetna akvizicija može otvoriti prostor za potencijalno povećanje cijena od strane učesnika koncentracije.

Podnosilac prijave koncentracije se obavezuje sljedeće:

Mjera broj 2 – Učesnici koncentracije se obavezuju da će svi pretplatnički ugovori sa obaveznim trajanjem o pružanju usluga fiksne telefonije, usluga distribucije audiovizuelnog sadržaja i usluga interneta koji su na snazi u trenutku zaključenja transakcije, ostati na snazi pod uslovima pod kojima su zaključeni sa učesnicima koncentracije do isteka obaveznog trajanja pretplatničkih odnosa. U slučaju promjene uslova ili cijena po kriterijima navedenim u Mjeri 1, koji su nepovoljniji za pretplatnike, pretplatnici imaju pravo na raskid ugovora bez posljedica, u skladu sa primjenjivim sektorskim propisima.

Konkurencijsko vijeće je prihvatilo ovu Mjeru na način kako ju je formulisao Podnosilac prijave obzirom da je prijedlog mjere upućen od strane Konkurencijskog vijeća bio da se omogućiti svim korisnicima oba učesnika koncentracije koji za to pokažu interes da u roku od 6 mjeseci od dana završetka transakcije, bez ikakvih penala / novčanih kazni, raskinu postojeće ugovore bez obzira na vrstu ugovora.

U korist prihvatanja ove Mjere je i činjenica da je ista praktično produžetak Mjere 1 kojoj je namjera i cilj zaštita korisnika usluga.

Rok izvršenja: 3 (tri) godine od dana završetka transakcije, odnosno potpisivanja kupoprodajnog ugovora.

Obrazloženje: Prihvaćeno je obrazloženje Podnosioca prijave da bi ova Mjera predložena na način kako ju je formulisalo Konkurencijsko vijeće mogla otvoriti prostor za eventualne zloupotrebe na način da korisnik nabavi subvencioniran uređaj ili uslugu sa popustom, a zatim raskine ugovor bez ikakve naknade ili ciljano koristi promotivnih pogodnosti, a nakon toga

pređe drugom operateru stvarajući stalni ciklus sklapanja i raskida ugovora bez stvarnog korištenja usluge u punom periodu obaveze. Posljedično, operatori bi radi izbjegavanja rizika smanjili ili potpuno ukinuli popust na usluge za određeni period, prestali nuditi subvencionirane uređaje određeni period. Posljedica bi bila smanjena ponuda promotivnih i povoljnijih paketa što bi išlo na direktnu štetu krajnjih korisnika.

Mjera 2 ima za cilj, istovremeno uz Mjeru 1, da spriječi negativne efekte provedbe predmetne koncentracije prema krajnjem korisniku, imajući u vidu da predmetnom koncentracijom učesnici koncentracije jačaju već postojeći dominantan položaj, posebno na određenim dijelovima relevantnog geografskog tržišta, u skladu sa naprijed navedenim.

Podnosilac prijave koncentracije se obavezuje sljedeće:

Mjera broj 3 - Podnosilac prijave se obavezuje da će učesnici koncentracije poslovati kao odvojeni privredni subjekti kao i da će BH Telecom uspostaviti mehanizme osiguranja sprečavanja protoka informacija između radnika učesnika koncentracije, i to u pogledu poslovno osjetljivih podataka, što ne uključuje izvještavanje prema BH Telecomu i osobama određenim od strane uprave BH Telecoma (čija imena će biti dostavljena nezavisnom revizoru i Konkurencijskom vijeću) vezano za izvještavanja o poslovnim rezultatima i planovima, finansijskim pokazateljima, podacima potrebnim za ostvarenja sinergijskih učinaka između učesnika koncentracije i međuoperatorske odnose u pogledu veleprodajnih usluga.

Mehanizam u bitnom podrazumijeva fizičku separaciju zaposlenih u različitim zgradama, IT i digitalne barijere gdje će biti postavljena ograničenja u kontekstu razdvojenih sistema pristupa bazama podataka i aplikacijama učesnika koncentracije (posebni direktoriji korisničkih računa (account-a) i gdje neće postojati veza i opcije da se pristupa aplikacijama druge kompanije), postaviti će se ograničenja u kontekstu razdvojenih kolaboracijskih sistema koji uključuju e-mail, Teams, interni Sharepoint portal itd.

Izričito će biti zabranjena razmjena osjetljivih informacija o cijenama, kupcima i strategijama prodaje između učesnika koncentracije. Provođenje će se redovna obuka zaposlenih o važnosti provedbe ove mjere sa aspekta odredbi Zakona o konkurenciji te rizicima i posljedicama u vidu sankcionisanja u slučaju neprovođenja ove Mjere na način i sa svrhom sa kojom je ova Mjera izrečena.

U službi provođenja ove Mjere Podnosilac prijave će imenovati internog nadzornog službenika koji prati sprovođenje pravila, revidira odstupanja te iste kontroliše.

Kroz ugovorne i disciplinske mjere zaposleni potpisuju posebne klauzule o povjerljivosti, gdje nepoštivanje mehanizma može dovesti do sankcija, otkaza ili pravnih posljedica.

BH Telecom se obavezuje da će Konkurencijskom vijeću dostaviti usvojeni interni pravilnik kojim se osiguravaju mehanizmi provedbe mjere sprečavanja protoka informacija u roku od 90 dana od dana zatvaranja transakcije.

Rok izvršenja: 3 (tri) godine od dana završetka transakcije, odnosno potpisivanja kupoprodajnog ugovora.

Obrazloženje: Intencija izricanja ove Mjere od strane Konkurencijskog vijeća je bila uspostaviti mehanizme osiguranja sprečavanja protoka informacija između BH Telecom i

Telemach, u pravu tržišne konkurencije pod nazivom kineski zid, engl. *Chinese wall*, između zaposlenih BH Telecom i Telemach uključenih u poslovanje BH Telecom s jedne strane te Telemach s druge strane, a u pogledu svih poslovno osjetljivih podataka (čija imena će biti dostavljena nezavisnom revizoru i Konkurencijskom vijeću) vezano za izvještavanje o poslovnim rezultatima, finansijskim podacima potrebnim za konsolidaciju te podacima potrebnim za ostvarenje sinergijskih učinaka između Učesnika koncentracije.

Podnosilac prijave je izrazio mišljenje da je mjera Konkurencijskog vijeća radikalno postavljena obzirom da sprječava protok svih informacija izuzev izvještavanja o poslovanju te u potpunosti ograničava bilo kakve sinergijske efekte poslovanja grupacije u periodu od 5 godina, što dovodi u pitanje vrijednost same transakcije i dugoročni plan poslovanja grupacije.

Pojam sinergijski učinci u ovom kontekstu označavaju učinke koji će nastati kao posljedica koncentracije, a koji će doprinijeti efikasnijem poslovanju, smanjenju troškova i povećanom ponudom za potrošače, kvalitetnijim uslugama te širem spektru usluga koji će učesnici koncentracije moći pružiti. Način na koji je Konkurencijsko vijeće postavilo kineski zid je ostavio Telemach bez mogućnosti da sam nastavi poslovanje obzirom da se u svom poslovanju do sada, oslanjao na rad povezanih društava unutar United Grupe.

Podnosilac prijave je istaknuo da praktično od samog početka realizacije akvizicije, sa ciljem migracije sa TSA servisa, uspostavi saradnju na nivou tehničkih timova učesnika koncentracije koja je preduslov da se omogući kontinuitet tehnoloških operacija, a samim tim i kontinuitet poslovanja.

Podnosilac prijave je obrazložio, a Konkurencijsko vijeće uvažilo da kineski zid treba da bude nametnut u područjima gdje postoji opasnost od razmjene povjerljivih, konkurentski osjetljivih informacija, posebno onih koji se odnose na cjenovne strategije, individualne ugovore s korisnicima i poslovne planove te je dovoljno da se postavi organizacijske, tehnička i proceduralna barijera između učesnika koncentracije u tim segmentima.

Uvaženo je i da je rok od 30 (trideset) dana za usvajanje pravilnika kojim će cijeli mehanizam biti regulisan i primjenjiv kratak, obzirom na postupak izrade i procedure donošenja, isti je određen na 90 dana.

Podnosilac prijave koncentracije se obavezuje sljedeće:

Mjera broj 4 - Podnosilac prijave se obavezuje da kako samostalno tako i sa Ciljnim društvom neće preuzeti većinsku kontrolu nad drugim privrednim subjektima pružaocima telekomunikacijskih usluga, koji posluju na tržištu Bosne i Hercegovine ili dijelovima privrednih subjekata.

U slučaju izmijenjenih okolnosti i opravdanih razloga, učesnici koncentracije mogu zahtijevati izmjenu Rješenja u pogledu ove Mjere.

Rok izvršenja: 3 (tri) godine od dana završetka transakcije, odnosno potpisivanja kupoprodajnog ugovora.

Obrazloženje: Prvobitno Konkurencijsko vijeće je predložilo mjeru kojom se obavezuju učesnici koncentracije da neće preuzimati radnje u cilju kupovine ili preuzimanjima većinske kontrole nad drugim privrednim subjektima pružaocima telekomunikacijskih usluga koji

posluju na tržištu Bosne i Hercegovine ili dijelovima privrednih subjekata. Na gore navedeni prijedlog Konkurencijskog vijeća Podnosilac prijave je uputio prijedlog da se napravi izuzetak od ovog ograničenja na način da se omogući potencijalna kupovinu društva koje ispunjava kriterij „posrnula firma“ (*failing-firm defence*) prema EU smjernicama 2004/C 31/03. Konkurencijsko vijeće se izjasnilo tokom sastanka (zapisnik broj: UP – 01-26-1-003-69/25, str 17) da ovaj izuzetak ne prihvaća.

BH Telekom je nakon toga preložilo da se formulacija „neće preuzimati radnje u cilju kupovine ili preuzimanjima većinske kontrole nad drugim privrednim subjektima“ zamijeni sa „neće preuzeti većinsku kontrolu nad“, što je od strane Konkurencijskog vijeća prihvaćeno.

BH Telecom je u podnesku broj: UP – 01-26-1-003-76/25, nakon sastanka, unutar ove Mjere dodao i rečenicu „U slučaju izmijenjenih okolnosti i opravdanih razloga, učesnici koncentracije mogu zahtijevati izmjenu Rješenja u pogledu ove Mjere,“ koju je Konkurencijsko vijeće prihvatilo te je ista sastavni dio Mjere 4.

Imajući u vidu da provedbom predmetne koncentracije jača već postojeći dominantni položaj učesnika koncentracije, što pokazuju procentualno izraženi tržišni udjeli učesnika na relevantnom geografskom tržištu, a posebno dijelovima istog, Konkurencijsko vijeće je prepoznalo opasnost od mogućeg dodatnog jačanja u slučaju novih akvizicija te sa tom namjerom izreklo Mjeru 4. Svakako prepoznajući tržište pružanja telekomunikacijskih usluga kao dinamično i podložno inovacijama, imajući u vidu da se Mjera odnosi na period od 3 godine od potpisivanja kupoprodajnog ugovora, te eventualnim prilikama ali i okolnostima na tržištu koje mogu rezultirati benefitima po tržišnu konkurenciju, a u krajnjoj instanci i po korisnike, Konkurencijsko vijeće je ostavilo mogućnost učesnicima da u slučaju potrebe zatraže izmjenu ove Mjere.

Podnosilac prijave koncentracije se obavezuje sljedeće:

Mjera broj 5 - Podnosilac prijave se obavezuje da privredni subjekt Telemach neće aplicirati za Dozvolu za korištenje radiofrekvencijskog spektra za pružanje usluga putem mobilnih pristupnih sistema.

Rok izvršenja: 3 (tri) godine od dana završetka transakcije, odnosno potpisivanja kupoprodajnog ugovora.

Obrazloženje: S obzirom da tržište pružanja mobilne telefonije nije bilo predmet postupka jer Ciljani privredni subjekt ne djeluje na ovom tržištu Konkurencijsko vijeće nije ni prikupljalo podatke koji se odnose na tržišne udjele telefonskih usluga u mobilnoj telefoniji. Ipak, uzimajući u vidu da, prema podacima RAK-a iz dokumenta *Kvartalni uporedni podaci tržišta elektronskih komunikacija 01.01.2024 – 31.12.2024. godine* tržišni udio privrednog subjekta BH Telecom prema kriteriju broja aktivnih korisnika samostalno u 2024. godini iznosi oko 44% U tom smislu Podnosilac prijave koncentracije se obavezuje da privredni subjekt Telemach neće aplicirati za Dozvolu za korištenje radiofrekvencijskog spektra za pružanje usluga putem mobilnih pristupnih sistema. Ova mjera ima za cilj sprječavanje ograničavanja tržišne dinamike, inovacija i cjenovnog takmičenja, a time i zaštita dugoročnih interesa korisnika.

Podnosilac prijave koncentracije se obavezuje sljedeće:

Mjera broj 6 - Podnosilac prijave koncentracije se obavezuje da u definiranom roku od 18 mjeseci izvrši prodaju jednog dijela Ciljnog društva (Telemach) s ciljem smanjenja tržišnog udjela fiksnog interneta privrednog subjekta Telemach unutar Bosne i Hercegovine za tri procentna poena u odnosu na postojeće stanje.

Podnosilac prijave je dužan da u roku od 30 dana po isteku roka od 18 mjeseci od provođenja koncentracije dostavi Konkurencijskom vijeću izvještaj o ispunjenju definisane mjere sačinjen od strane nezavisnog revizora, a Konkurencijsko vijeće može produljiti rok za provođenje ove mjere za dodatni vremenski rok, uz uslov da je nedvosmisleno i jasno dokazano da je subjekt pravovremeno, odgovorno i transparentno proveo aktivnosti s ciljem ispunjenja mjere definišući fer, korektnu i tržišno definisanu prodajnu cijenu dijela privrednog subjekta Telemach.

Konkurencijsko vijeće je uvažilo prijedlog Podnosioca prijave te je umjesto prvobitnog roka od 12 mjeseci za ispunjenje Mjere 6 odredilo rok od 18 mjeseci, sa mogućošću produženja.

Rok izvršenja: 18 (osamnaest) mjeseci od dana završetka transakcije, odnosno potpisivanja kupoprodajnog ugovora, sa mogućnošću produženja za dodatni vremenski rok.

Obrazloženje: Prema kriteriju ostvarenih prihoda na tržištu pružanja usluge pristupa Internetu tržišni udio Podnosioca prijave u periodu 2022. - 2024. godinu iznosio je oko 30% dok je tržišni udio privrednog subjekta Telemach, zajedno sa povezanim društvima, iznosio oko 18%. Slijedom navedenog, posmatrajući zbirno tržišne udjele učesnika koncentracije u periodu od 3 godine predmetna koncentracija će učenicima donijeti udio od oko 47% sa tendencijom povećanja tržišnog udjela (2022. godine zajedničko tržišno učešće iznosilo je 46,4%, 2023 udio od 47,58 % dok je 2024 tržišni udio iznosio 48,1%).

Tržišni udio učesnika koncentracije prema broju priključaka fiksnog širokopojasnog pristupa Internetu po kvartalima u 2024. godini na tržištu Bosne i Hercegovine je čak i veći te iznosi preko 50%, od čega je udio Podnosioca prijave preko 30%, a Ciljnog društva preko 20%, stoga je Mjera 6 naložena kao mjera koja ima za cilj smanjenje tržišnog udjela fiksnog interneta privrednog subjekta Telemach kako ne bi došlo do daljeg rasta i jačanja učesnika koncentracije na ovom tržištu.

Na osnovu gore navedenog Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tačkama 2.1. – 2.6. dispozitiva ovoga Rješenja.

22. Obaveza angažovanja nezavisnog revizora

Podnosilac prijave BH Telecom je, u skladu sa zaključcima sa održanog sastanka, dužan u roku od 60 dana od dana potpisivanja kupoprodajnog ugovora dostaviti prijedlog 3 (tri) povjerenika/nezavisnog revizora, koji će pratiti ispunjenje mjera naloženih ovim rješenjem te koji će Konkurencijskom vijeću podnositi pisani izvještaj o rezultatima izvršenog nadzora provedbe mjera jednom godišnje, a po potrebi i češće, uz uslov dostave relevantne dokumentacije kojom se dokazuje kvalificiranost predloženog nezavisnog revizora za praćenje provedbe mjera, uslova i rokova koje je odredilo Konkurencijsko vijeće, a pri čemu nezavisni revizor mora biti stručnjak za tržište telekomunikacija.

Povjerenik /nezavisni revizor treba biti renomirana i iskusna pravna osoba koja pokriva više segmenata stručnosti potrebnih za nadzor ukupnosti svih mjera i uslova i koja nije personalno ni kapitalno povezana sa učesnicima koncentracije, koja posjeduje potrebne kvalifikacije za izvršenje tog posla i koja ne smije biti izložena ili postati izložena sukobu interesa.

Povjerenik će biti dužan da nakon što bude imenovan dostavi Konkurencijskom vijeću Nacrt sporazuma o mandatu povjerenika sa privrednim subjektom BH Telecom, Plan rada povjerenika, prijedlog članova tima povjerenika sa voditeljem / voditeljicom tima i s njihovim kontaktima (ime i prezime, broj fiksnog i mobilnog telefona, adresu elektronske pošte), biografije članova tima sa pridruženim referencama, naročito u odnosu na tržište telekomunikacija, oznaku člana / članice tima koji će biti zadužen /a za komunikaciju sa Konkurencijskim vijećem (ime i prezime, broj fiksnog i mobilnog telefona, adresu elektronske pošte), dokaz (izjavu) da Povjerenik (revizorska kuća u kojoj je zaposlen) potvrđuje da nije lično ili kapitalno povezan sa učesnicima koncentracije, te da neće biti izložen ili postati izložen sukobu interesa pri provođenju poslova povjerenika u konkretnom predmetu, dokaz (izjava) kojom Povjerenik revizorska kuća u kojoj je povjerenik potvrđuje da za vrijeme projekta obavljanja usluga povjerenika, članovi tima neće biti angažovani na drugim projektima ili poslovima koji su vezani za učesnike koncentracije.

Imenovani povjerenik će biti obavezan podnijeti prvi početni izvještaj o provođenju mjera Konkurencijskom vijeću u roku od godinu dana od dana zaključivanja kupoprodajnog ugovora kojim stiče vlasništvo nad privrednim subjektom Telemach. Tokom perioda provođenja mjera, računajući od dana podnošenja prvog, početnog izvještaja, revizor će biti u obvezi da svakih godinu dana Konkurencijskom vijeću podnosi izvještaj o provedenim mjerama naloženim ovim Rješenjem.

Troškove obavljanja poslova povjerenika u cijelosti snosi privredni subjekt BH Telecom.

Nakon zaprimanja prijedloga od strane BH Telecom Konkurencijsko vijeće će, nakon što razmotri dostavljene prijedloge te ocijeni koji od prijedloga najadekvatnije može odgovoriti zadatku, posebnim aktom imenovati istog.

Na osnovu gore navedenog Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 3. dispozitiva ovoga Rješenja.

23. Odluka Konkurencijskog vijeća

Konkurencijsko vijeće je razmatralo ukupne efekte provođenja predmetne koncentracije na tržištima koja su obuhvaćena istom, uzimajući u obzir relevantne odredbe Zakona i podzakonskih akata.

Na osnovu ocjene podataka sadržanih u Prijavi koncentracije, očitovanja Podnosioca prijave tokom cijelog postupka, održane usmene rasprave i sastanka, utvrđene strukture relevantnog tržišta, s obzirom na postojeće i potencijalne konkurente, ulazne i izlazne barijere tržišta pružanja telekomunikacijskih usluga, opštih pokazatelja o tržišnim udjelima na relevantnim tržištima, pribavljenih podataka i očitovanja od strane lica koja su dostavila svoja očitovanja na Obavještenje Konkurencijskog vijeća o prijavi koncentracije, dostavom podataka i informacija od strane RAK-a kao regulatornog tijela na relevantnom tržištu, postkoncentracijskih tržišnih udjela učesnika koncentracije, očekivanih efekata koncentracije u smislu koristi za potrošače i drugih raspoloživih podataka, saznanja i dokaza, kao i rezultata provedene pravne i ekonomske analize u ovom predmetu, vodeći računa o svim konkretnim činjeničnim, pravnim i privrednim okolnostima, Konkurencijsko vijeće je odlučilo da je u konkretnom slučaju riječ o uslovno dopuštenoj koncentraciji u smislu člana 18. stav 3. Zakona.

Konkurencijsko vijeće je stoga odlučilo kao u tački 1. dispozitiva ovog Rješenja.

Analizom tržišnih udjela učesnika koncentracije na relevantnim tržištima u proizvodnom smislu na području Bosne i Hercegovine, a posebno na određenim dijelovima geografskog tržišta u Federaciji Bosne i Hercegovine Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je riječ o koncentraciji koja se može odobriti samo uz ispunjavanje vrlo strogih i obuhvatnih mjera i uslova za otklanjanje mogućih negativnih efekata koncentracije na tržišnu konkurenciju na tržištu pružanja usluga fiksna telefonija, internet te pružanje usluga audiovizuelnog sadržaja u Bosni i Hercegovini.

Konkurencijsko vijeće je kao relevantno tržište u geografskom smislu odredilo tržište Bosne i Hercegovine imajući u vidu da se ovo tržište u pravno ekonomskom smislu može posmatrati integralno. U prilog tome je činjenica da RAK kao agencija koja djeluje na državnom nivou, između ostalog, izdaje dozvola za obavljanje djelatnosti davaoca pristupa internetu, za distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija kao i dozvole za obavljanje djelatnosti davaoca fiksnih javnih telefonskih usluga. Međutim, u prilog odluci odobrenja koncentracije kao uslovne i sa mjerama je i činjenica da provođenjem predmetne koncentracije BH Telekom dodatno ojačava svoj dominantan položaj u Federaciji Bosne i Hercegovine, obzirom da je njegovo pretežno djelovanje i pružanja usluga na ovom području, gdje akvizicija dovodi do smanjenja postojećeg nivoa tržišne konkurencije sa efektom povećanja asimetrije tržišta u geografskom smislu kroz povećanje tržišne moći učesnika koncentracije.

Prilikom ocjene koncentracije kao uslovno dopuštene Konkurencijsko vijeće je uzelo u obzir postojanje stvarne tržišne konkurencije (Tabela 2 – 13) ali i potencijalne konkurencije, što je bilo potrebno kako bi se utvrdilo pod kojim uslovima novi tržišni učesnici mogu ući na relevantno tržište, u smislu pravnih, ekonomskih i drugih barijera pristupa tržištu.

Za ulazak na tržište fiksne telefonije nema zakonskih prepreka. Pravno lice koje želi ući na tržište fiksne telefonije treba da pribavi dozvolu RAK-a za obavljanje djelatnosti davaoca fiksnih javnih telefonskih usluga. Pravilom 68/2013 o obavljanju djelatnosti davaoca fiksnih javnih telefonskih usluga propisani su uslovi za sticanje prava i osnovna pravila za obavljanje djelatnosti komercijalnog davaoca fiksnih javnih telefonskih usluga.

Ipak, ulazak na tržište fiksne telefonije nije moguć odmah jer se radi o tehnički komplikovanoj usluzi i potrebno je posjedovanje raširene pristupne mreže. Privredno lice koje želi ući na tržište, prije početka pružanja usluge, ima značajnije investicije prije svega u razvoju mrežne infrastrukture (izgradnja vlastite pristupne mreže do krajnjeg korisnika zahtjeva velika fiksna ulaganja za čije provođenje je potreban duži period). Glavni pokretač za investicije u vlastitu pristupnu infrastrukturu je dovoljan broj korisnika i gustoća korisnika (grupisanje korisnika na određenoj lokaciji kako bi se ostvarila ekonomija obima i kako bi troškovi izgradnje mreže po korisnika bili manji).

Članom 18. Zakona o komunikacijama, definisano je da operator sa značajnom tržišnom snagom omogućava drugim korisnicima pristup svojoj javnoj telekomunikacijskoj mreži ili razvezanim dijelovima takve mreže. Ulazak na tržište širokopoasnog pristupa internetu, kao i u slučaju tržišta fiksne telefonije zahtjeva značajnije investicije u razvoj mrežne infrastrukture.

Za ulazak na tržište širokopojasnog pristupa Internetu putem fiksnih mreža, pravno lice je obavezno pribaviti dozvolu RAK-a za obavljanje djelatnosti davaoca pristupa Interneta. S obzirom da se radi o sistemu opšte dozvole RAK je stava da njeno dobijanje ne predstavlja barijeru ulaska na tržište.

U skladu sa članom 3. stav (3) Zakona o komunikacijama, RAK je nadležan za regulisanje emitterskih i javnih telekomunikacionih mreža i usluga, uključujući izdavanje dozvola i utvrđivanje cijena.

Na osnovu navedenog člana, RAK je donio pravilo 79/2016 o dozvolama za distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija. Pravilom su definisani kriteriji za pružanje usluge, kao i prava i obaveze pružaoca usluga distribucije audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija u Bosni i Hercegovini.

Za pružanje usluga, pravni subjekt je obavezan pribaviti od RAK-a dozvolu za distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija. S obzirom da se Dozvola dodjeljuje na neekskluzivnoj osnovi RAK smatra da njeno dobijanje ne predstavlja barijeru ulaska na tržište. Također, posjedovanje dozvole za obavljanje djelatnosti operatora javnih elektronskih komunikacijskih mreža nije uslov za dobijanje dozvole za distribuciju. Operatori koji ne posjeduju vlastitu mrežu treba da sklope ugovor o iznajmljivanju javne elektronske komunikacijske mreže sa licenciranim operatorom.

Slijedom navednog, sa aspekta potencijalne konkurencije, ne postoje pravne prepreke pristupu relevantnom tržištu predmetne koncentracije što je faktor koji je išao u korist uslovnog odobrenja predmetne koncentracije ali pristup traži značajnije investicije prije svega u razvoju mrežne infrastrukture za čije provođenje je potreban određeni vremenski period.

Međutim, obzirom na okolnosti ovdje je potrebno da se vratimo na stvarnu činjeničnu konkurenciju obzirom da se nameće potreba definisanja samog postojanje ali i procjene zamjenjivosti proizvoda/usluge

Prema članu 8. stav (3) Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta procjena da li se neka usluga/proizvod može smatrati zamjenskim (supstitutom) donosi se sa gledišta kupca, odnosno potrošača.

Iako na tržištu Bosne i Hercegovine postoje još dva *incumbent* operatera – Mtel i HT Eronet, te određeni broj alternativnih operatora, kao stvarne konkurencije, prema veličini tržišnog udjela i tržišnoj snazi operatora učesnika koncentracije, prilikom procjene predmetne koncentracije postojala je osnovana sumnja da li korisnici usluge ovih privrednih subjekta faktički mogu, a onda i cjenovno i vremenski prihvatljivo, uzeti kao supstitut u slučaju mogućih negativnih efekata provođenja koncentracije.

Svjestan te činjenice, BH Telecom je na poziv Konkurencijskog vijeća dana 04.08.2025. godine dostavio svoj prijedlog mjera, uslova i rokova zaprimljen pod brojem UP – 01-26-1-003-68/25 koje se tiču organizacionog, tržišnog i tehnološkog aspekta predmetne kupoprodaje te je tokom postupka intenzivno sarađivao sa Konkurencijskim vijećem i mijenjao prvobitni prijedlog mjera uvažavajući primjedbe Konkurencijskog vijeća te je konačna verzija mjera i uslova najvećim dijelom rezultat približavanja stavova Podnosioca prijave sa jedne strane i Konkurencijskog vijeća sa druge, što je i predstavljeno kroz rješenje.

Ocjenjujući konačni prijedlog mjera i rokova za njihovo ispunjenje realnim i dovoljnim za uklanjanje svih potencijalnih negativnih efekata predmetne koncentracije, Konkurencijsko vijeće je izreklo set Mjera 1-6 te donijelo odluku kao u tački 2. dispozitiva ovog Rješenja.

Kako je to već naprijed rečeno, Konkurencijsko vijeće je pri ocjeni prihvatljivosti konačnih mjera i rokova za njihovo ispunjenje uzelo u obzir prijedloge i mišljenja trećih lica koja su svoje mišljenja i reakcije na predmetnu koncentraciju dostavili Konkurencijskom vijeću kroz očitovanje na objavljeno Obavještenje o Prijavi koncentracije broj: 01-26-1-003-24/25. Neka od tih mišljenja su se odnosili na prethodnu regulaciju relevantnog tržišta koji su u bitnome u nadležnosti sektorskog regulatora. Stoga je Konkurencijsko vijeće u ocjeni prihvatljivosti mjera za otklanjanje negativnih efekata predmetne koncentracije naročito uzelo u obzir saradnju sa RAK-om te u tom smislu uspostavilo vrlo intenzivnu međuagencijsku saradnju.

U svakom slučaju, treba uzeti u obzir da je Zakon predvidio mogućnost da Konkurencijsko vijeće, po službenoj dužnosti i na zahtjev stranke, može izmijeniti rješenje kada stranke ne mogu ispuniti neke od uslova ili krše neku od mjera određenu rješenjem Konkurencijskog vijeća, zbog okolnosti koje se nisu mogle predvidjeti i izbjeći i koje ne zavise od volje stranaka (član 18. stav (8) Zakona).

Podnosilac prijave BH Telecom je, u skladu sa zaključcima sa održanog sastanka, dužan u roku od 30 dana od dana potpisivanja kupoprodajnog ugovora dostaviti prijedlog tri povjerenika /nezavisnog revizora, koji će pratiti ispunjenje mjera naloženih ovim rješenjem. Ovo pitanje nije riješeno predmetnim rješenjem obzirom da Podnosilac prijave, kao javno preduzeće, mora provesti postupak javne nabavke, kako bi po jasno preciziranim kriterijima odabrao 3 (tri) revizora, dodatno uz uslov da to ne bude niti jedno pravno lice koja je sada ili je bila angažovano kod Podnosioca prijave.

Konkurencijsko vijeće je stoga odlučilo kao u tački 3. dispozitiva ovog Rješenja.

S obzirom da do donošenja ovog rješenja još uvijek nije bio dostavljen potpisan ugovor o kupoprodaji te je pravni osnov predmetne koncentracije temeljen na potpisanom Pismu namjere, privredni subjekt BH Telecom obavezan je da odmah a najkasnije u roku od 8 dana od potpisivanja ugovora o kupoprodaji privrednog subjekta Telemach, isti dostavi Konkurencijskom vijeću u originalu ili u ovjerenoj kopiji na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini.

Konkurencijsko vijeće ne donosi odluku o kupoprodaji, odnosno akviziciji, nego vrši procjenu namjeravane koncentracije te analizira efekte koji za posljedicu mogu značajno narušavati tržišnu konkurenciju, a prema kriterijima propisanim članom 17. Zakona.

Konkurencijsko vijeće je stoga odlučilo kao u tački 4. dispozitiva ovog Rješenja.

24. Administrativna taksa

Podnosilac prijave na ovo Rješenje, u skladu sa članom 2. stav (1) tarifni broj 107. stav (1) tačka d) podtačka (2) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi s procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem («Službeni glasnik BiH», broj 30/06, 18/11 i 75/18), je dužan platiti

administrativnu taksu u ukupnom iznosu od 50.000,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

Na osnovu gore navedenog Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 5. dispozitiva ovoga Rješenja.

25. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljen žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objavljivanja ovog Rješenja.

Predsjednica

Ninela Salihbašić